

٥

١٧

٢١

٧٠١

معلوم اوله كه صواب وخطا جدوللرنده واقعه اولان قطعه يه ق وبيته ت ومصراعه ع وصوابه ص وخطايه خ حروفى اشارت اولنمشدر

قطعه	بيت		صواب	خطاء
۰۲ ق	۰٦ ت	ع اول	ص پنج كنج	خ پنج وكنج
۰۵ ق	۰٤ ت	ع ثانى	ص جفافه	خ جفانه
۰۹ ق	۰۲ ت	ع اول	ص ناس	خ باس
١۰ ق	۰۲ ت	ع ارل	ص انجير	خ انجيره و
١۰ ق	۰٦ ت	ع ثانى	ص ناخته	خ ناخسته
١١ ق	۰١ ت	ع ثانى	ص خجيل	خ جحيل
١١ ق	١۰ ت	ع ثانى	ص اخذ وشرا	خ اخذوالشرا
١٢ ق	۰٣ ت	ع اول	ص عروبه	خ عرويه
١٢ ق	۰٦ ت	ع ثانى	ص تكاب	خ تكارب
١٣ ق	۰٧ ت	ع ثانى	ص باورنده	خ ياورنده
١٣ ق	۰٩ ت	ع ثانى	ص برقع	خ يرقع
١٨ ق	۰١ ت	ع اول	ص مرت	خ مرد
١٨ ق	۰٢ ت	ع اول	ص اداره	خ اواره
٢۰ ق	۰٩ ت	ع ثانى	ص دشخيم	خ وشخيم
٢۰ ق	١٢ ت	ع اول	ص خدامر	خ خدامز
٢١ ق	۰٣ ت	ع اول	ص بندكردن	خ يند كردن
٢٢ ق	۰١ ت	ع ثانى	ص ربب	خ ريب
٢٢ ق	١٢ ت	ع اول	ص خديجه	خ خديجه
٢٣ ق	۰١ ت	ع اول	ص يزدان ومبدى	خ يزدان مبدى
٢٣ ق	۰٣ ت	ع اول	ص بيت	خ بيث
٢٣ ق	۰٣ ت	ع ثنى	ص ايرال	خ ابرال
٢٣ ق	۰٤ ت	ع اول	ص دراز	خ ديراز
٢٤ ق	۰٤ ت	ع اول	ص جامه	خ جامد
٢٤ ق	۰٧ ت	ع ثانى	ص خسته اكدررنجه	خ خسته اكدرنجه
٢٥ ق	۰٩ ت	ع اول	ص اقبح	خ قبيح
٢٥ ق	١۰ ت	ع اول	ص حقب	خ حقت
٢٦ ق	۰٧ ت	ع اول	ص سير	خ سر
٢٦ ق	۰٧ ت	ع ثانى	ص ببريدن	خ بيريدن
٢٧ ق	۰٢ ت	ع اول	ص انتفاخ	خ انشفاخ
٢٧ ق	۰٣ ت	ع ثانى	ص پيچ	خ پيخ
٢٧ ق	۰٩ ت	ع ثانى	ص انمياث	خ انمياس
٢٨ ق	۰٦ ت	ع ثانى	ص مازيره	خ ماديره
٢٨ ق	۰٩ ت	ع اول	ص هسد وغارى	خ هسدى وغارى
٢٩ ق	١٣ ت	ع اول	ص اشك	خ شك
٣١ ق	۰٥ ت	ع ثانى	ص بغندر	خ بغتدر
٣٢ ق	۰٣ ت	ع اول	ص پژهيدن	خ پزهيدن
٣٢ ق	١۰ ت	ع اول	ص انشعاب	خ انثعاب
٣٤ ق	۰٣ ت	ع اول	ص شريد وسال	خ شريدروسال
٣٥ ق	١۰ ت	ع ثانى	ص آبسيان	خ آبستان
٣٨ ق	١١ ت	ع ثانى	صر بداد	خ بدار
٣٩ ق	۰٧ ت	ع ثانى	ص فلاق هم	خ هم فلاق
٣٩ ق	۰٨ ت	ع اول	ص سيلى	خ سبيلى
٤۰ ق	١٢ ت	ع اول	ص بسست	خ بست
٤٣ ق	۰٨ ت	ع ثانى	ص پسته جذيذ	خ پست وجذيذ
٤٤ ق	۰٦ ت	ع اول	ص عشر اولدى اون بر	خ عشردواون بردر

٤٦ ق ۰٧ ت ع اول ص ناپخته خ ناپخته
٥٢ ق ۰٢ ت ع ثانی ص دزد خ ادزد
٥٢ ق ۰٦ ت ع اول ص اسفنج خ اسفنج
٦۰ ق ۰٣ ت ع ثانی ص شسته خ شته
٦١ ق ۰٤ ت ع اول ص سپرز خ سپرز
٦٢ ق ۰٦ ت ع اول ص بیداری خ بنداری
٦٢ ق ۰٨ ت ع اول ص غرن خ عزن
٦٥ ق ١١ ت ع ثانی ص آلش خ آلزش
٦٧ ق ۰٥ ت ع اول ص وآهجه آتش خ وآتش
٧١ ق ۰٧ ت ع اول ص غایه خ عایه
٧٧ ق ۰٤ ت ع اول ص تفریدن خ تفرویدن
٨٨ ق ۰٦ ت ع ثانی ص بطرم خ بطرم
٩۰ ق ١١ ت ع اول ص اجتزام خ اختزام د
٩٦ ق ۰٧ ت ع اول ص مژه خ مژده
٩٩ ق ۰٧ ت ع ثانی ص روان خ زوان

* بسم الله الرحمن الرحيم *

* سر این نامه را تاج است توحید *

بنام ناظم دیوان هستی
بعشق منشئ حکم الستی

بحمد منعم خوان لغتها
بشکر رازق و علام ودانا

که برگنجینهٔ پنهان ایدی او
عما اقلیمنه سلطان ایدی او

خروشه کلدی دریای محبت
ظهور ایتدی درعرفان وحدت

یاراتدی نور فخر کائناتی
منور ایلدی بو شش جهاتی

او نورك پرتوندن رب معبود
جمیع انبیایی قیلدی موجود

بو عالم ذاتنه برهان قاطع
جهانه رحمتی تبیان نافع

اساس حکمتی کنز مطلسم
رموز قدرتی راموز مبهم

صحاح جوهری نظم اللآلی
کتاب بهجه معیار جمالی

یتشمز نظم توحیدین ادایه
یاراشمز حسن افعالن ثنایه

نه ممکن شکرین ایتمك ای دل آگاه
که برقاموس اعظم نعمة الله

لغاتی فارسی ترکی وتازی
لسان خلقه ویردی امتیازی

* ویروب قدرت بو نظمی قیلدم انشا *
* فحمدا ثم حمدا ثم حمدا *

بخوان

* بخوان نعت رسول پر محامد *

محمد احمد ومحمود وحامد
بشیر و منذر و مختار و ماجد

حبیب کبریا محبوب مولی
معلی مجتبی ازکی وابهی

همای اوج علیین لولاك
هزار گلستان ماعرفناك

شهنشاه سریر قاب قوسین
شه ملك بقا سلطان کونین

مه برج علی خرشید معراج
فلکلر نعلن ایتمش باشنه تاج

فروغ مهر افلاك نبوت
ضیاء شمعهٔ بزم هویت

گروه انبیانك مقتداسی
جمیع اولیانك رهنماسی

حقایقدان اسرار لدنی
دقایقبین اطوار لدنی

جناب رحمة للعالمین او
قیامتده شفیع المذنبین او

هپ اصحاب رسولك کملیدر
ابوبکر و عمر عثمان علیدر

نجوم اقتدادر جمله اصحاب
ایدرلر آدمی فردوسه رهیاب

صلوة الله ما مر اللیالی
علی خیر البرایا بالتوالی

* سلام الرب مسکی الختام *
* علی الاصحاب والآل الکرام *

* ثنای پادشاه دین اسلام *

شهنشاه جهان سلطان محمود
فلکشان مهرشوکت ظل معبود

فریدون سلطنت خاقان دوران
فلاطون منقبت جمشید عنوان

ملوکك آب رویی افتخاری
جهانك پادشاه کامکاری

در والاسنه یوز سوردی افلاك
علو قدر وشانن قیلدی ادراك

اولنجه برق تیغی آتش افشان
اولور دوزخنشان دریای عمان

نسیم لطفی ناره اوغراسه کر
شرارین کل دخانن سنبل ایلر

فلك اردو ویرنده بارکاهی
کروبیون ظفرخواه سپاهی

دلی آیینهٔ عالمنمادر
جمالی مهر ومهدن روشنادر

شه والاکهر کان عوارف
مقادر آشنا بحر معارف

خطی آب حیات جاودانی
ویرر شخه کمال نوجوانی

یازلدقجه لغات وشعر وانشا
اوقوندقجه علوم فن واملا

اولوب غالب مدام اعدای دینه
آصه شمشیرینی عرش برینه

* ویروب شهزادهلر اولشاهه یزدان *
* سریرنده اوله مسرور وخندان *

* بیان حال ناظم عرض نامه *

چه کوید بشنو از عبدی مهجور
ستمدیده بلاکش زار وغمخور

زهجرت شد هزار وصد بهشتاد
مرا در عینتاب افتاد میلاد

بحمدالله یتشدم بیست ساله
هوسکار اولدی دل علم وکماله

اوقودم اولا نظم اللآلی
نیجه موزون لغات اینجو مثالی

هله فن لغتده ماهر اولدم
آنکله عالم اولدم شاعر اولدم

سنه بیك ایکی یوز بش ماه شوال
ستانبول اولدی باکه جای اقبال

سخنورلکده قیلدم ذاتم اثبات
کروه شاعرانی ایلدم مات

اولوب برمرشد آکاهه بنده
سلوك ایتدم طریق نقشبنده

بو نظم درمثالی ایتدم انشا
نظیرین کورممشدر چشم دنیا

اولندی باهزار عز وتعظیم
حضور پادشاهه عرض وتقدیم

اوشاهه مقصدم جلب دعادر
دوام شوکتن حقدن رجادر

زهی منظومهٔ فرخنده انجام
زمان دولتنده بولدی اتمام

* بولوب تاریخ واسمن برسحرکاه *
* دیدم نظم الجواهر ای دل آکاه *

١٢٢٦

* نصیحت کردن ناظم بپورش *

عزیزم یوسفم اوغلوم افندم
ایا فیض خدادن بهره مندم
سکا اقرانکه اولسون نصیحت
قولاق طوت جان ودلدن ایله دقت
اوقو بو نظمی بعد از ختم قرآن
سراسر از بر ایت ای کان اذعان
قومه فن لغاتی بردم الدن
بناء علمه بدأ ایله تملدن
مهارت کسب ایدوب علم وادبده
نظیرك اولمسون فرس وعربده
تتبع قیل کلام اولیایی
نه در فهم ایت مقام اولیایی
فتیل آل آتش عشق خدادن
اوقو دیوان ابن فارضی سن
کتاب مثنوی بی حرز جان ایت
هزار گلشن راز اول فغان ایت
محیط اعظم و دیوان بیدل
اوله حفظکده ای بحر فضائل
بولوب بر مرشد کامل جهانده
چراغ عشقی یاندر بزم جانده
چکوب ال ماسوادن اهل حال اول
طریق عشقه گیر صاحب کمال اول
درونك مهر ومهدن انور اولسون
دلك اسرار عشقه مظهر اولسون

* سنی بن ایتدم اللهه امانت *
* نه لازم غیری عز وجاه ودولت *

بیان

* بیان نظم ترتیب کتابست *

لغت علمنده بر منظومه یاپدم
بو میدانده معارف طوپی قاپدم
قیلوب یوز التزامات اوزره انشا
یکرمیسی ایدر ترتیبن املا
ایدوب حرف هجاده نظم وترتیب
کتابم اوچ اساندن اولدی ترکیب
باصوب طاش بغرمه یوز قطعه یازدم
هنرورلك آدین مرمرده قازدم
اون اوچ بیته اولوب هر قطعه مرهون
ایکی آخرده کی بیت همایون
بهر بیتی سکز جوهرله پردر
که هر بر قطعه تقریبا یوزردر
بو اوچ دیلدن لغات ملتزملر
چیچکلرله مزیندر سراسر
لغات تازی کیم یوق التزامی
چکوب خط اوستنه ویردم نظامی
کهی تازی کهی بر فرس مصرع
سر هر قطعه یه تاج مرصع
برر اسم خدا نام پیمبر
مطالعلرده مهر وماهه بکزر
ایدر اولاری صوك بیتك ای ذات
شمار قطعه و تعداد ابیات
الفده اون طقوز قطعه محرر
اوچر قطعه قوافی دیکرلر

* اولوب هر صفحه ده بر قطعه مسطور *
* کتابم ایلدم بش جزئه محصور *

یعنی هر بیت سکز و هر مصراع
درت و هر قطعه تقریبا یوزر
لغاتی مشتملدر علا
معلوم اوله که باصمه نسخه‌لرده
لغات ملتزمات مذکوره لرك وضع
سر و پاینه بر رچیچك
و ملتزم اولمیان لغات عربیه
اوزرینه بر خط سیاه کشیده
اولنمشدر اما قلم ایله استنساخ
اولنور ایسه لغات ملتزمات
سرخله تحریر اولنوب ملتزم
اولمیان لغات عربیه اوزره
بر سرخ خط کشیده ایتمك
لازمدر علا
یعنی اون برنجی بیتك اولنده
ایراد اولنان حروفات وکلمات
عدد قطعه به اشارت
و مصراع ثانی سنده ایراد
اولنان کلمات عدد ابیاته
علامتدر *

باندر قطعه ها چل التزامات

دی بسم اللهی اول بول حیاتی
صفات ذاتی بیل حمد وصلوتی

رسولك آل و اصحابن اید وب یاد
درونك نور اوله جان ودل شاد

شروط دین اسلام اولدی ظاهر
نمازك شرطنی فهم ایله بربر

صفتهای ثبوتیه مرتب
صفات انبیا و چارمذهب

بیل ایمانك شروطن حفظ ایت آنی
هم اجدادنی شاه زمانی

اولندی اصطلاح مکتب انشا
هجا وسورهٔ قرآن املا

فنونك اصطلاحن دفترایله
قرائت صرف ونحوی ازبر ایله

معانی وبیان فهم ایت بدیعن
عروض وقافیه منطق جمیعن

کلوب آداب وحکمت هیئت اوکرن
اوقو اخلاصی تفسیر ایلدم بن

اوقوکل هندسه علم حسابی
طعام ایت طبه ایله انتسابی

طبور وعلم فقهی ایله ازبر
فرائضله بلندی اقربالر

اصول فقهی تعلیم ایله بندز
کیجه کوندز چالشمق ایشته سندن

* اوقو علم حدیثی قیل تشرف *
* سلوك اربابنه لازم تصوف *

چهل چیزست در بیت همایون

شروط جمعه اسماء اولی العزم
قیل اولاد رسولی بیلکه جزم

مبشر بالجنانی ایله کل باد
شروط پادشاهی اولدی تعداد

یازلدی حرف وکلم وآی قرآن
کیم ایتدی جمع وکتب وحفظ فرقان

مدینه مکه ده نازل اولانلر
دخی منسوخ وناسخلر محرر

امامان دوازده اولدی تحریر
دخی اصحابدن ارباب تفسیر

هم آی السجده وقراء اصحاب
حروف ذولقه ایله اول صفایاب

حروف عاطفه معنای مابی
بیل ازواج حبیب کبریایی

شهور قبط واسماء رسلدن
نه در بیل منصرف لاینصرف سن

شهور واسب تازی ماه رومی
کتابك مأخذندن آل رسومی

حروف هشت یوقدر فارسیده
حروف چار وارای نور دیده

حروف شبه وسال ترك وممسوخ
یازلدی سبعهٔ سیاره ای شوخ

بزم مذهبده ای مرد مروت
نبی اولمقلغك شرطی ذکورت

* بلندی معنیٔ واو ای شکر فم *
* شهور فرس اون ایکی قلم هم *

❋ بدان تقسیم هشتاد التزامات ❋

همان فرق اوج عدد قطعه سراسر
او فرق اشیا ایله اولدی محرر

یوز اون درت سوره‌نك اسمیله جانا
یدی قطعه اولندی نظم وانشا

حساب واطعمه وزن وقرائت
ایکیشر قطعه‌یه ویردی بلاغت

دخی اللی بر ابیات همایون
درج ـل ملتزمله کنز مشحون

که بیست وهشت قطعه آخرنده
مرتب هر بری یرلو یرنده

یازلدی بشقه صنعتله دکرلر
آنی فهم ایلر ارباب هنرلر

اساس نظم اولوب تازی اغاتی
لسان دیکره ویردی ثباتی

اوچی بر یرده جمع اولدی محرر
تقدمده تأخرده برابر

ایدرلر بو برین تفسیر واعلان
آنی ادراك ایدر صبیان وشبخان

ولی فرس وعرب بعضی محلده
عدد ده بسر برندر زیاده

زیاده لفظ وحشویات ومرهون
اولندی نظممزدن دور وبیرون

اولوب هر قطعه بر طور غزلده
کهرەش سویلنور هر بر محلده

* اوقوسون مبتدیلر منتهیلر *
* اولورلر هر بری برفیضه مظهر *

یعنی یوز عدد قطعاتدن همان
فرق اوج عدد قطعه‌لرده
التزامات مذکوره اجرا اولنوب
باقی اللی یدی قطعات ملتزمه
اولیوب بشقه صنایع شعریه
ایله تنظیم کذلك ایکی یوز
ابیات همایوندن انجق اللی بر
قدر ابیاتنده فرق مقدار فوائد
جالبه درعهده اولنوب باقی فرق
طقوز ابیات صنایع دیکرلرله
اداونفهیم اولنمشدر ❋

ان بسم الله مفتاح لباب الابتدا

بسمله

تنكرينك آديله * بسم الله * وبا نام خدا
باشلدق آغاز كرديم وبدأنا اولا
ايزدو * الله * تنكرى واردر * موجود * وهست
نفس * وخود كندى طوران پاينده * قائم * اى فتا
نو يكى * حادث * دكلدر لاونى بريك * احد

صفات ذاتيه

اسكى ديرين و * قديم * وماندن قالمق * بقا
بسلين پروردكار و رب وير ربعطى دهد
باردبجى خالق ويزدان ديلر خواهد بشا
مثلى يوق لاند بى مانند انى اوراله
اوكه در * حمد * وسپاسيدن حرى لايق سزا

حمدله

كلدى آمد جاء من مولى زلر تنكريدن
ايلچى پيغمبر رسول كبريا درابن بوذا
شهر پيغمبر مدينه طيبه ومى حومه در
خان دل آباد كعبه بكه وام القرى
هم چهارا قران ابو بكر وعمر عثمان على
چار يار اولدى بيوكلكدر بزركى كبريا
آل * صوى صوب دودمان * اصحاب ياران دوستان
هب همه بجمله رسوله بالنبى وخشوررا

آل واصحاب

اقرأ وخوان اوقو همواره ودائم هر زمان
يك هزار الف * وصلوة * ايله درود اولدى دعا
اعط الله ده خدارا وير جناب حق ايچون
جود * ورادى كيم جومردلك نيك ايوجيد شها

تصليه

١٢
* استعين الله فى منظومتى كل الاوان *
* دمبدم در نامه ام يارى بخواهم از خدا *
* باشلدق زيو جه آد كله بتوراى تكريمز *
* ابتدأنا باسمك السامى فتمم ربنا *

قطعهٔ

قطعهٔ دينيهٔ انشأتها بالاقتدا

اوڭ * وپيشين اوكدر اكسه سيد رپس ورا
باق تنكرا نظر اويو لمشدر * امام وپيشوا
چون مسلماندر يكانه كو موحد كن شو اول
برلمك توحيد ويك كردن چلب ايل وخدا

شروط ايمان

باورى * ايمان * اينانمق * صدق * كرچك راستى
بيله داستن * شهادت * دل زبان مذرب شها
طوتمق امساك وكرفتن * صوم * ايله روزه اوروج
خور وكل بى آش شام اخشام طعاميدر عشا
دادن وازلال ويرمك آريدر پاك و * زكوة
حج * وآمد شد كلوب كتمك اياقدر رجل وپا
پنج وكنج اولدى * صلوة خمسه * يعنى بش نماز
فرض تنكرى بويريغى فرمودهٔ بارخدا

شروط صلوة

پاك آرى * طاهر * وضو * دست نماز وابدست
ديندى مسواكه اراك وجال صودر آب وما
سز * وپوشيدن * كيم اورتمك * نيت * وآهنك وعزم
وقت * وهنكام وزمان و * قبله * وسودر يكا
اولدى * تكبير * وكلان كردن بيوك قيلق ديمك
افتتاح * آچق كشادن آچ ديمك افتح كشا
اوقومق خواندن * قرائت * طورمق استادن * قيام
پشت خم كردن * ركوع * كمك بلى قات ضعف وتا
بارهٔ سر درنهادن * سجده * بركز باش قوىق
كاه * وحين ووقت اوتورمق * قعده * بنشستن شها

٢٦ * شد دوازده درنماز روز آذينه شروط *
* النهسى شرط وجوبى الثيسى شرط ادا *
* مصر وسلطان وجماعت ظهر وخطبه اذن عام *
* پايدارى صحت وحرى نرى وچشم وپا *

شروط جمعه

صفات ثبوتيه

* قطعة قد الهم المنان لی انشائها *

لطف ايدن بخشنده * رحمن * وير كيدر بخشش جدا
عسجد آلتون زر سچامش سر سپدهم * مجتبى *
عالم ودانا * بيلندر هم كورن بينا * بصير
حی * دری زنده همواره كل آن دائما
سمع * ايشتمكدر شنودن سويلين كويا * كليم
كوجلودر * قادر * توانا يالكز تنها خسا
هست كردن بدأو * تكوين * اولمش ايجاد ايلمك
ايستمك خواهيدن وخواستن * ارادت * ابتغا
ايرمك آخيدن * بلوغ * اولدی بلوك * امت كروه
صاقلمق * عصمت * نكه داشتن خرداو صدر نهی

پيغمبران حقنده واجب اولان صفات

نخل * ونزاركاك ديمكدر صاغ * صحيح * وتندرست
عادل * ودادار بی ظلم اولدی اوج كيفر جزا
راه ومذهب يول ديمك طوغری فر يورهم * امين
سوز كلام ورند كرچك راستكو * صادق * شها
خون و * نعمان * قان ديمك پاينده و * ثابت * طوران
احمد بن * حنبل و * وت * كورك ابا شال وعبا

مذاهب اربعه

مالك * وشه پادشه اعنی به نسل انس
شافعی * يعنی محمد نجل ادريس ای فتا
پك كوزلدر خوب تر احسن دوكوش جنك وجهاد
فی سبيل الله حق يولنده در راه خدا ٣
جامقام ومسكن اولمشدر بزه مارا لنا
حال * وايساشمديدر دنيا بوعالم اين سرا

* ماتريدی اعتقاد اول بوحنيفه مذهب اول * ٣٩
* اهل سنت والجماعت اثرنه قيل اقتدا *
* راست روخود را مبفكن باچه جبر وقدر *
* دمبدم درراه حق مباش برخوف ورجا *

شروط ايمان

* بحمدالله صحيح الاعتقادم مؤمن حقا *

ايمان باور كن * آمن * تكری يه * بالال * وكر كردا
رسل * پيغمبران وانبيادر فرد وتك تنها
كتاب اولمش * صحيفه * نامه مصحفدر نبی * قرآن
ملكلردر سروشان و * ملائك * چرخ كوك جربا
روان جان * روح اولومدنصكره بعد الموت * وپس از مرك
ديرلتمك زنده كردن * بعث * اودنيا آنجهان * عقبی
قدر * اندازه اوچوبدكنو * شر * خير * ايودنيك
بلورم دانم اعلم تكريدن از حق و * من مولی
مزارو * قبر * وكوراولمش * عذاب * اشكنجه درپاهك
تن و * جسمان * كوده جان ديمكدرهواس و * حوبا
قيامت رستخيز و * قارعه * كوندز نهار وروز
شماريدن شمردن صايمه درعدو * حساب * احصا
جهنم كوپريسيدر جينور * جسر السقر * تازی
ترازو سنجه و * ميزان * رفوشه صوج جناح آسا
زموقيلدن * من الشعر * اينجه باريك و * دقيق * اولمش
دميض * وتيز كسكن نسنه در * مخذم * قليج هينا
يكون اولور شود اوچمقده در مينوو * فی الجنه
كه * رؤيت * كورمه در ديدن دخی ديدار يوز * سيما
اولاء واينهمه بوجمله واقع دوشمش افتاده
ايناندق يعنی باورديم وآمنا وصدقنا ٤
دلم اسنی زبانم ازبر ايله يادكن احفظ
بن اولدم كنت بودم بيلیجی علامه ودانا

اولو العزم من الرسل

* تماشا ايلر زديد اريني اللهك اوچمقده * ٢
* لقاء الرب مولينا نری فی الجنة المأوی *
* بدانيد از رسولان خدا اين پنج اولو العزمند *
* محمد نوح وابرهيم وموسی حضرت عيسی *

* احفظوا فی نظمنا اجداد فخر الانبیا *

قل دی کورلر * مهیمن * حق تعالیدر شها
اولدی تکری قولی * عبدالله * و بندهٔ خدا
پیر بودن * شیبه * قوجالمق که * عبدالمطلب
اشکننده کسرا ایدیجی * هاشم * اودار وسرا
عبد و برده قول شمن بت آدیدر جبت و * مناف
عابد وزاهد عبادت ایلیندر پارسا
اوزاجق نسنه دیمك دورك * قصی ابن کلاب
براغاج * مره * در ختی اوت جفانه هم کیا
کعب * اولولقدر شکرف امالؤی * خوش نسب
مر ورا آنکه له والد پدر اولدی بابا
چیره و * غالب * یکندر طاشك آدی * فهر * وسنك
مالك * وجم پادشه التون زرو * نضر * وجنا
یایجی قواس وکمانکر لیزم وقوس اولدی یای
سهم وتیر اوق ظرفنك آدی * کنانه * هم شفا
اسم تصغیری * حزیمه * حازم اوصلو هوشمند
مدرکه * لاحق اولاشیجی رسنده هم رسا
اسم * الیاس * اولدی عجمه شش سری التون * مضر
اندك از نسنه * نزار * و وعر ومزجاة وشفا
یان دیمك پهلو * معد * اولدی اولوزد وجلیل
اولدی پاپا طوریجی * عدنان * دده جد ونیا
همدم و یار و مصاحب عرب وتازی در عرب
هین و آسان قولای اومکك سپاسیدن ثنا

* قاسم ابراهیم وعبدالله اولاد النبی *
* فاطمه زینب رقیه ام کلثوم ای فتا *
* چار یار عامر زبیر وطلحه سعد ان ابن عوف *
* قیلدی یو اون ذاتی جنته مبشر مصطفی *

عبدالله هم صلی الله تعالی علیه وسلمك وهم پدرلرینك اسمیدر *

اجداد النبی علیه السلام عدنانه دك بکرمی عدددر ومتفق علیهادر وعدناندن مافوقی مختلف فیهادر *

اولاد رسول

* شاه هفت اقلیم خان محمود منصور اللوا *

مقتدر * ملك وجلوتوانا ارقه در پشت ومطا
شاهد و * برهان * کواه ارنعمه در پاکی نقا
پادشه * شلطان و * صیدن * تاجور کشور خدا
معنی قد موسنا سلطانمز باوند ما
سایهٔ یزدان و * ظل الله * تکری کولکه سی
پادشهلق * سلطنت * خانی کنش هو روز کا
تاجدر * اکلیل * وافسر تخت دیهیم * وسریر
خیمهٔ البد پادشاه اوتاغیدر تازکیا
پایتخت اولدی همایون کاه و * دار السلطنت
حشره دك استانبولی معمور ایده بار خدا
صدر اعظمدر * وکیل السلطنت * هم کاردار
خطه * اقلیم * اولکه فومودن یورمقدر * قضا
قائد الاجناد * سرعسکر سپهسالار ایمش
رزمکاه و * ملحمه * اردوکه چوق جبل وبسا
سیف * وتیغ اولمش قلج دستور پاشادر * وزیر
ظلم ادی * جور * وستم ازار اینجتمك اذا
پاره و * برطیل * رشوت یمه لاتأکل مخور
حرم الله * حق حرام ایتدی شفو کرده خدا
مرتع * وهرکش قراول اتلودر * فارس * سوار
راه و * منهج * یول پیاده عرجله * یعنی یا
وتم وتازیدن که قوشمق * جیش * ولشکردر چری
جیش * وشوریدن قارشمقدر دوکوش جنك ووغا

* دشمنانی قیر طاعت الایلرین ای تکریمز *
* قهر الکفار شتت شملهم یاربنا *
* مجتهد صاحب شجاعت عادل وذورأی وحر *
* بالغ وعاقل مذکر مبشود شاه ای فتا *

قال النبی صلی الله علیه سلم من مات ولم یعرف امام زمانه مات میتة جاهلیة *

شروط پادشاهی

رو بمکتب پسرمن ادب آموز و بیا

سوز سخن قول ایشیدن اولدی *سمیع* وشنوا
دان بیل اعلم بلیجی یعنی* علیم * ودانا
خواجه استادو*معلم *اوقومق*خواندن*درس
مزبر* وخامه قلم یازمه نوشتن املا
رب یسر* قولای ایت تکری خدا آسان کن
علم*ودانش دینلور بیلمکه اوص هوش وحجی
لاتعسر* که چنین ایلمه دشوار مکن
کل فعلی ایشمی هب همه کردارمرا
رب تمم*بتور ای تکری خدایا انجام
لی* بالخیر* بنیکی بن ایلکله بکا
اولدی*اضباره* وسپاره ما کی صوپره
کیرخ و*رحله*او بر تخته که جز قورلر اکا
ز برو*فتحه*دراستون اسره*کسره*وزیر
پیش و*ضمه*اوتوری نقطه*نمش پنده شها
سخت کردن دی بکشدره که صلب و*تشدید
کسمه در*جزم*وبریدن بو را اینجا وهذا
یازیجی*نامق و*خطاط*ونویسنده دبیر
نامه* مکتوب* بتی اوکه ستودن اثنا
محبره*آمه دویت*کرسف*وکرچه لیقه
۷
نقس*وزا کاب مرکب قره سبزو سودا
زیب*وزینت*جدررخنه وکاغد*قرطاس
سال* وعام وسنه یلدرایلرو پیش وورا

۹۱
* چوجغك مکتبه ویرکیم بلیجیلردن اوله *
* کودك ده بد بستان که شود از علما *
رست خواهنده دانش زفزعها وهراس
* طالب العلم من الخوف والاحزان نجا *

* شد بدین قطعه معانی حروفت پیدا *

ماجد* ومه اولودرطوریجی* قائم* بابا
بو البشر* پیرسرندیب دیمك آدم اتا
ارکشی مرد*الف* وباقری زن امرأ*تا
اولدی بالست ایله بو بك قز آدی عانس و*ثا
جیم* واشتر دوه در* حاء* قبیله دوده
موی کون کوت قیلی*خا*اوستوره پاکی موسی
عبله و* دال* سمز قاری زن فربه ایمش
لالك و*ذال*ایبك دیك وخروس کال شها
تمه دررسن و*را* پوست دری*زا*عربی
سین* طاغ کوه یوجه اولدی رفیع و بالا
شین* وتفاح ایمش الما دخی سیب وسبوا
تشنه و* صاد*صوسزلجه دکز دردریا
ضاد*و یوپك ایدیك طار پرید اوجدی دیمك
آج اولان* طا* وکرسنه ممه پستان و* ظا
عین* وخرشید کنش* غین* بوالتدر غنده
کف کوپك*فاء*بیون کردن وقاف*اولدی شها
بنشور* کاف* وبسا*لام* قرالتی کالبد
می سنجی* میم بالق* نون* ایله ماهی جانا
دوه دراشترو*واو*آل دیمه در*ها*وستان
۸
لام الف*طسمه دوال ای کبی* یا*حرف ندا
حنك ورفتن یوریمك جلوه تبختر صالنش
قد* وبالابوی آدی اکسه دیمك هیره قفا

١٠٤
زهدایله ای جانم اکانجه سی دانش کسب ایت
* حصل العلم ایا راحة روحی بتقا *
بیلمك پرده لرنده صوح ایله شاد اولمه
لاتکن فی حجب الجهل بفسق فرحا

* درنوی سوره صد وچار ودهست ای شه ما *

پادشه در * ملك * وجبرو جهاندار و کیا
فاتح * وفاتحه * آچیجی کشاینده شها
مردمان * ناس * کشیلر * فلق * وبام صباح
ویره * اخلاص * آرتمق طوریلق نابی صفا
ازدی کره شدو * تبت * ید ودست ال دیمه در
یاوری کردن و * نصر * اولدی اعانت اما
کافرون * ایله مغان یعنی کاورلر دیمه در
اتش اود نارو سعیر وسکن وجمه صلا
کوثر * وجوی بهشت اوچغك ارماغیدر
اب صو سلسل و * ماعون * ومعین اجن وما
قرش والفخنن وکسب ایله تصغیری * قریش
دلم وکنجر و * فیل * اولدی اشك کور وفرا
همزه * قوغجی سخچین وزمان * عصر * ودمان
غبش کردن دی چوغالتمغه * تکاثر * اعفا
چون قیامت کونیدر * قارعه * ورستاخیر
غیو چاغرمغه دیرلر زعق وصیح وندا
عادیات * وکهران جمعی کهر عادیه ات
دترهمك لرزش و * زلزال * بلوت ابر وعما
بینه * روشن * اچق * قدر * وتوان قوتدر
٩
دوستی سوکی * علق * شرم وحجاب اولدی حیا
طوط وفلخند یوق اولدی قصب بزکرباس
زبق * وشوره بقه قفتان ادی دراعه قبا

١١٧ * التی یبك التی یوز اون التیدر آی قران *
* ایچنین کرد باتقان سیوطی املا *
* عند من عد بحیها کلمات الفرقان *
* اولدی تمش بدی بیك درت یوز اوتوز یدی شها *

بوزاون درت اسماء سور قرآنیه دن سوره فاتحه دن سوره علقه دن بوقطعه ده یکرمی عدد قطعات نجه وبیان اولنمشدر *

فیل کلمه سی مقام ترکیده مستعملدر عربیسی صرد ونده دلمدر *

* این قطعهٔ من یاد کن قرأن بخوان صبح ومسا *

قیوم * وپاینده طوران زنکین * غنی * دولتخدا
التون پریزه وذهب لطف ایلمك بخش سخا
انجیره و * تین * اینجیر ایمش کفتن ارلمق * انشراح
قوشلق * ضحی * وچاشتکاه ایدین ضیا وروشنا
معناده * لیل * وشب کیجه * شمس * آفتاب اولدی کنش
نه فاریسی شهرو * بلد * طك * فجر * وبام اولدی شها
پوشیده اورتو * غاشیه * ساره سرادق پرده در
اعلی وبرترك یوجه پیش سرا حولی قصا
زاورس وزاور زهره و * طارق * کبی طك یلدزی
دزها * بروج * وقلعه لر افلاك کوکلر چرخها
کفتن یارلمق * انشقاق * اولدی یاریق شق وشکاف
صارعی جیره خستد بندایب اوای دناحسته رشا
تطفیف * وکم بیوده نك معناسی نقصان اولچمه در
چاروکوز اولچك دیمك اردب ومکیال ومنا
کفتن یارلمق * انفطار * واکردن ابراز اچمه در
تکویر * وستر وتغطیه پوشیدن اورتمك بیرا
رویش ترش کردو * عبس * معناسی اکشدی یوزین
بی چشم واعمی کور ایمش کورلك دخی کوری عما
اولدی چکیجی کیسه لر یازند کان و * نازعات
١٠
پیغم * نبأ * یعنی خبرو یرمك ایمش دادن عطا
باشداش همزاد ولده سود آیدر شیر وصریف
مص * ومکیدن امه درهم واده ماد رانا

١٣٠ * اوچ یوز یکرمی اوچ یکه هم التی یوز طقسان بشه *
* ایردی حروفات نوی احسب شمرصای ای فتا *
* قرأنی اول جمع ایدن از برقیلن کتب ایلین *
* بوبکر صدیق وابی است وعلی المرتضی *

سوره والنبادن سوره نبایه دك بوقطعه ده اون سکز قطعه بیان اولنمشدر *

لام بکرلام ووقع دال مهمله اخذ دهاله میم باشنداش وهمدن معناسنه در *

* کلام خالقنا بالمریض خیرد وا *

کبیر * وکت اولوخوبی کوزلك اولدی بها
کریم * ونیك ایودر اوتنان جبل وکها
فرشتکان ملکلرکه * مرسلات * اولمش
بنلك غصه اسا * دهر * وکبی ودنبا
قیامت * آزفه یوم النشور رستاخیز
اذنیك کونیدر روز رنج ویوم عنا
اوروبه صارنن جامه پیچ و * مدثر
اوآن وذلك * مزمل * مالی شها
اجنی کوهدو * جن * صرمشق که عشقه و * نوح
نهان کزلوخفی اولدی اوت نبات وکیا
دینلدی دوشمشه * واقع * فتاده افتاده
قیامتك کونیدر یوم * حاقه * روز جزا
یراعه کلك قلم * نون * دوات خواسته
مدین وبنده کوله پادشاه و * ملك * وکیا
شفور کردن و * تحریم * ایمش حرام ایتمك
شهاد وسحت حرام وحلال طلاق وشفا
طلاق * ایمش صالی ویرمك هشیدن وهشتن
حلیل وشوهر ایمش ارقری زن وهمشی
بیکدکر بفریفتن * تغابن * آلداشمق
خرید ن ایمه تسلم تناول اخذ وشرا ١١
بداد * وواقعه درجنك کارزار ونبرد
قلیج * خشب وحسام وپرند وروهینا

١٤٢ * نظیره کردن قرآن شدند عاجزتر *
* مشاهر الشعرا ومصاقع البلغا *
* زمعجزات جناب محمد عربی *
* خطیب منبر عرفان وافصح الفصحا *

سورهٔ مرسلاتدن سورهٔ تغابنه دك بوقطعه ده اون درت سوره در *

مدثر ومزمل کلمه‌لری متفعل بابندن اسم فاعللردر اصللری متدثر ومتزمل ایدی بعد الادغام مدثر ومزمل اولدیلر *

جمیع

* جمیع آیهٔ قرآن للصدور شفا *

مغیث * کوجلو توانا یل اولدی باد ورخا
سنایم * احمد * مدح ایلرم چه برخ وسدا
منافقون * ودوروپان کیم ایکی یوزلولر
یلان دروغ کبی کذب وزور وفریه شها
عروبه * جمعه * درآذینه هم صبره رده * صف
غریو وبانك زدن درچاغرمه عج ودعا
رون کننده صنابیجی اولدی * ممتحنه
صنامه وندکبی اولدی بورومنی وبلا
دی جمع قیلمه * حشر * وفراهم آوردن
سپاه وجند چری سنجاغ اولدی موخ ولوا
مجادله * علث وجنك کردن اوغراشمق
تکارب ورزم صواش حرب ومعرکه هیجا
دمر * حدید * وسنه جنك * واقعه * پرخاش
خصومت ایله دردشمنی شقاق وشنا
اسرکیجی که بخشنده مشفق و * رحمن
مه و * قمر * آی ویلدز ستاره * نجم * وسها
طاغ اولدی * طور کبی کوه یل که ذاریه باد
که بادها کیبدر ذاریات جمعی شها
نشان وآیهٔ وتوشمان حفظ ویاد ازبر
که * قاف * وشمع الهی کلام بارخدا ١٢
پی * وعصب سکر اولدی زهوق یول شر فیج
قویم * وراست که طوغری قدم ایاقدر پا

١٥٦ * بدانکه بیست سوردر مدینه نازل شد *
* دوازده است خلافی جزاین بأم قری *
* چل وسه محکم وناسخ شش است چل منسوخ *
* شده است ناسخ ومنسوخ پنج بیست شها *

بوقطعه ده سورهٔ منافقوندن سورهٔ قافه دك اون درت سوره در *

سورهٔ مدنی بالاتفاق ومختلف یکرمی سوره و اون ایکی فیها اولان اون ایکی سوره در وباقیسی مکیدر اتقان السیوطی *

* انذسب ما ادبه الله فكن من ادبا *

طونجی * قابض * وكیرا قرا كوتا رود حبا
موم و * مصباح * وچراغ ایدین ایمش تاب وسنا
حجره وسوی طرف جمیده سوها * حجرات
آچمه در * فتح * وكشادن قپودر ترعه شها
مدح اولان كیمسه ستوده و * محمد * محمود
سون اوكمك نسب ومدح ومدیح واطرا
ریكهای كر و * احقاف * ایمش اكری قوملر
كرد توزدر رهج ونقع وغبار وخرشا
جاثیه * زن كه نشیننده بزانو یعنی
دیزی اوزره اوتوران عورته دیرلر جانا
هم تتون دودو * دخان * زخرف وزر التون ایمش
خانه . ربع اودانشق اولدی كناج و * شوری
اولدی واكرده شد و * فصلت * آچق قیلنان
باورنده ایناننی * مؤمن * وهرف اوكه سنا
چون كروهان و * زمر * جمعی بلوك زمره كروه
صاد * ومس یعنی باقردر غرب التون زرسا
یر زمین ارض سروشان ملكلر * صافات
آسمان كوك آدی صاقوره ویرقع خضرا
آ اولو ادم وای مرد بزرك و * یسن
١٣ قال قاموس دیدی كفت چنین بویله كذا
بوه * ایله كوف اوكی طرموق ایله موشك پره سه
سقط * وكنك اولدی قنت بایقوش ایمش خنج وصدی

١٦٩ * اهل تفسیر ز اصحاب نبی ده عدد ند *
* چار یار ست كه بودند بدولت خلفا *
* ابن مسعود وبعباس وابی بن كعب *
* ولد الثابت زید ابن زبیر وموسی *

سورهٔ حجراتدن سورهٔ یس دك بو قطعه ده اون درت سوره بیان اولنمشدر

مفسران اصحاب

* زیب رخسارهٔ قرأن بود خوب صدا *

یارادن * فاطر * ویزدان خورش ییكی غدا
صالح * ونیك ایو لذت ادیدر طعم وخوا
نه بلقیس * سبأ * مملكتی بلقیسك
بلوك * احزاب * وكروهان اوه دردشت وفضا
سرنهادن بزمین * سجده * یره باش قویمق
بر حكیمك ادی * لقمان * بجشكی اما
بر بلوك ادم ادی * روم * كروهی مردم
عنكبوت * ومنه موله اور مجك دیو پا
هم فسان قصه مثل جمعی فسانها و * قصص
نمل * ومور اولدی قرنجه قیه صخر وخارا
شاعره مغلق وخنذید وسخنسنج دینور
شعرا * جمعی طلاقتلو فصیح وشیوا
فرق و * فرقان * وجدا كردن ایمش آیرمق
تابش ایدنلق ایمش * نور * وسپیداق زهرا
مؤمنون * مسلم اولانلر كه یكانه كویان
حج * وقصد ایلك آهنك اوت اری وبلی
دیندی پیغمبر اولان ذاته نبی ودل خاك
انبیا * جمعی كلورای كشی * طه * مردا
پارساصالحه * مریم * مغره * كهف * وتهال
جوش وشب در كیجه كتمك شب رفتن * اسرا
١٤ جای * ومسكن یرادیدراری * نحل * ورموز
قنبل * ورده كوله * حجر * وقوجاق برجانا

١٨٢ * ان امامان دوازده كه حسین وجعفر *
* دو حسن چار علی وسه محمد موسی *
* همكی كان علوم اهل حدیث وتفسیر *
* نور چشم فرق ناجیه فخر شرفا *

سورهٔ فاطردن سورهٔ حجره دك یكرمی بر سوره‌در *

ائمهٔ اثنی عشر *

* سور حضرت قرآن تمامست اینجا *

یوجه در شامخ وعالی و * علی * وبالا
مشتلق مژدکی وبشر وبشارت * بشری
سوکلی دوست * خلیل * آزرایله صاعقه برق
کوك سسی تندرو * رعد * اولدی بلوت ابروطخا
منحسر کشی حسرتکش و * یوسف * لهفان
قاو آدی * هود * وحروفا طسه وقم وتاسا
هف وطریخ وسمك جری بالقدر ماهی
دیدیلر * یونسه * ذوالنون کبی شیمخدا
باز کشتن زکنه * توبه * پشمان اولمق
صوچ کناه ولمم اولدی چوق ایمش جم وبسا
ویرکی بخشش هبه وجائزه ونول ونفل
که بونك جمعیدر * انفال * کبی بخششها
ریك باآلایوجه قوم عرف که جمعی * اعراف
درت ایاقلو اولان * انعام * وستوران شها
سفره‌در * مائده * شیدان یمك اكل وخوردن
قاریدر امرأه زن جمعی زنان اویله * نسا
شن دیمك عامر ومعمور ایله * عمران * آباد
جایکاه اولدی وطن منزل ومثوی مأوی
بقره * سهر اوکوز ترلوه یولدر لهجم
۱۵
سوره * ومنزله قوناق بری مهما نسرا
یاد * ویکانه غریب اولدی اوزاق دوروشطیر
قاصد * وساقب ونزدیك یقندر جانا

۱۹۵
* دربی شدهمکی چارده آی السجده *
* سجده آیتلری قرآنده هب اون درت شها *
* ان تجسس فتجد کرتو بجویی یابی *
* نکس الامر بفرمان فروکن سررا *

سوره ابراهیمدن سورهٔ
بقره یه دك بوقطعه ده
اون اوچ سوره واردر *

ای السجدات *

* اقرأ کتاب الشاطبی واحفظه یا کنز الزکا *

وهاب * وبخشنده ویرن اجرت دیمك مزدوکرا
سبد * بزرك اولدی اولو خالق آفریده * وورا
خواندن * قرائت * اوقومق * مصحف نبی * قرأن ایمش
تجوید * وبه کردن ایو ایتمك آجق مکشوف ووا
قراء سبعه * هفت پیر اولدی یدی قرا ادی
کون عین وخور آی بدر ومه جمعی * بدور * وماهها
راوی * ییکو نقل ایدن * تلمیذ * ومیلاوه شکرد
خواننده * قاری * اوقویان تالاج سس صوت ورنا
خسران زیان یعنی ضرر اصیلو * نافع * سودمند
قالون * ونیك اولدی ایو ورش وسپید آق ای فتا
پور * ابن * اوغول چوق پر * کثیر * اولدی کوله * قنبل باون
بزی * قماشجی کاله ور آلمق ستادن اشترا
بدری که بر مقری * ابوعمرو * نهاد وطبع و * سوس
دوری * ویك بردر دیمك تکری اله اولدی خدا
آباد و * عامر * شن دیمك رادی جومردلکدر * هشام
برقوم * ذکوان * دوده سیچمك کزیدن اجتبا
عاصم * نکهبان صاقلاین شعبه * وفاخ اولدی بوداق
زنبیل زنبر * حفص * ایمش چورچوب که خاشاك وغثا
براوت کیاهی * حمزه * دراولدی پسر اوغول * خلاف
۱۶
خلاد * ویایا چوق طوران سرمد همیشه دائما
بید * اولمه‌در مردن کبی اوربه م * کسائی * جامه ام
زار وانین اکلیجی هم * لیث * وشیر ارسلان شهسا

۲۰۸
* خواهی خزینه دارئی ایزدنوی راباد کن *
* فی کل حین یافتی رتل کلاما منزلا *
* تالینك ایلر چو غنچه قرآن شکسرلعلی *
* فرقان نفرین میکند بی شبهه بس خواننده را *

قراء سبعه نك بر اسمی
دخی بدور دردر که *
بدور سبعه دیرلر

نافع مدنی ابن کثیر مکی
ابو عمرو بصری ابن
عامر شامی عاصم وحمزه
وکسائی کوفیلردر *

* اسناد را خدمت بكن در فن تجويد اى فتا *

كلمك بجئ وآمدن * باقى * همارە دائما
ايلجى * رسول * وباخ ايمش پيرفتن اويمق اقتفا
لا تودل اولمشدر * لسان * حلق * وكلو يعنى بوغاز
آغز ديمكدر * فم * دهان ديش * سن * ودندان اى فتا
عليا * زبرترك بوجه * سفلى * فروتر ضديدر
اوك ديش * ثنيه * يشك ايمش جمعى * ثنايا * يشكها
دل اوجيدر نوك زبان * ذولق * دوداقدر لب شفه
پوشيدن * اطباق * اورتمه در قيشدر زمستان وشتا
هم * روم * وجستن ايستمك صوصمق ايمش سكت وخموش
قوقلتمه بوپانيدن و * اشمام * جزبشفه سوا
اخفا * نهفتن كزلمك واكردن * اظهار * آچمه‌در
ادغام * وهشتن قويمه‌در انجام صوكدر انتها
سختى و * شدت * قاتيلق نرمى ورخوه * ضديدر
آواز پنهان * همس * ايمش كزلوسس آچ بين كشا
مد * وكشيدن چكمه‌در اكسلتمه * قصر * وكاستن
طوردورمه پايانيدن و * وقف * اولدى پايان صوك مدا
خم كردن اكمك تازيسى حنى و * اماله * حفض ايمش
قطع * وبريدن كسمه در ايض قيلجيدر روهنا
ترقيق * اينجلتمك تنك كردن * صفير * آواز سس
١٧ دوندرمه كردانيدن و * اقلاب * قاتدر كفل ولا
واى * اف اوف باش اغريسى اولدى صداع ودرد سر
كار * امر ايشدر اعلق معناسيدر زوزە بكا

٢٢١ * موسى ابوالدردا ابى مسعود وزيد وچاريار *
* قراء اصحاب كزين اين نه ذوات پروفا *
* ماقلنه فى نظمنا احفظ على وجه الاصح *
* شش بود حرف ذولقه باجيم ورانون ميم وفا *

اقراء اصحاب حروف
ذولقه

* قطعة فى الصرف كانت جوهرا *

حى * ديرى مرد اولدى سس صوت واوا
ر * ايونيك انككبين بالدر جنا
صرف * وتصريف * واوارە بعثره
اولدى وركشتن كه دوندرمك شها
كام هم * مقصود * و * مطلوب * ومرام
ساختن ياپمق * بنا * وابتنا
آلتيدرشش سته يعنى * حرف * حلق
همزه حا وخاوعين وغين وها
كوده‌درتن جثه صاغ * سالم * درست
علت * ودرد آغرى ام درمان دوا
كستر ابسط پاى دوشك پستر * مثال
بوش تهى * اجوف * مضاعف قاتده تا
مختلط شى درهم آميزه * لفيف
متصل پيوسته * مقرون * اى فتا
اكسك آرتق كم فزون * ناقص * مزيد
آيريدر مهجور و * مفروق وجدا
ضرب اولنمش نسنه * مهموز * وزده
سنك طاش قهقار وقهقر وحصا
اولدى كندى مات راح ومرد ورفت
واى بروى ويله يازق اككا
١٨ وحد * وحدث يك شدن براولمه در
رد * وسپريس اولدى ميدان وفضا

٢٢٤ * سوخت مارا آتش عشق اى جوان *
* احرقتنا يافتى نارالهوى *
* كرد عشقم مبتلا در كودكى *
* ابتلانى الحب فى وقت الصبا *

آوازه

* وصل الطالب بالنحو علوما شتى *

ابد * ودائم وهمواره يكاسوى وعرا
سوريجى * سائق * وراننده اوزاق دورو نوا
نحو * قصد ايلمك آهنك * خبر * نعى و پيام
اوص خرد * اب * دى آيدنلغدر * ضوء * وضيا
اسم * ونام آدقراك * حرف * وكران * فعل * ايش كار
سوز * كلام * وسخن اولمش پاره * كلم * وكيفا
آچمه واكردن * واعراب * سس آواز و * ندا
صله * پيوستن اولاشمق نه اوشى آنچه و * ما
چكمه‌در * جر وكشش * نصب * ونشاندن ديكمك
رفع * قالدرمه فراختن يوجه سامك بالا
دل * ضمير * اولدى كوكل * معرفه * دانش بيلمك
مستتر * كبى نهان كزلو آچق * بارز * ووا
بوى آنكله * به * بن * انا * من * انت * نوسن
سز شما * انتم * الينا * بزه مارا وبما
واو * با * تا * دخى * لام * اولدى يمين وسوكند
درده فى * عن * من * وازدن دخى براوزره * على
تاو * حتى * والى * دك وش و * كاف * اولدى كبى
رب * بس چوق ديمك اولدى نه ايچون * كيمه * چرا
مذ * ايله * منذ * وازانكاه وزماندن ديمه در
١٩ غيرسيدر جزو * حاشا وخلا داخى عدا
طى ايمش دورمه نوردن كبسى جامه وثوب
رزم وهيجاء دوكوش لبس دكلدرنه ونا
٢٤٧ * احرف عاطفه ده بودنخستينش واو *
* ثم حتى بل وفا لكن ام اولا اما *
* مصدر ونافيه وزائده شرط استفهام *
* صفت ومعرفه * ونكره وموصوله كدما *

شها

اعراب *
ضماير *
حروف جاره *
حروف عاطفه *
معانى ما *

* شها علم معانى روح شد ديكر فنون قالب *

ويرن * معطى * دهنده فارسى وآباديلك مطلب
اوكولمشدر ستوده و * محمد * غاش عاشق صب
معانى * قصد اولانلر خواسته ها كام ومرام ايستك
هويدا كردن و * تلخيص * شرح ايتمك همه كل هب
كنار اولدى كناغ و * حاشيه * تبلا * عصام ايبدر
اوزون نسنه دراز * اطول * بودور آدمغك وهنقب
مسالك * راهها يوللر ذهاب وسردمه كتمك
قلاوزلر * هوادى * رهنمايان يولره ومشعب
غرابت * دورى اوزاقلق يالكز * مفرد * وتنها
تنافر * هم رميدن اوركمه قيرآت جرمه واشهب
آيرمق * فصل وبشميدن كه ضدى * وصل * وپيوستن
اكلمك * عطف * وپيودن بريدن كسمك اولمش جب
سوزى چوق سويلمك پرگفتن * اطناب * عكسيدر * ايجاز
برابرلك * مساوات * ويكونى * صدق * كرچك زب
طار ايتمك تنك كردن * حصر * وقصر * اكسلتمه كم كردن
كلوب كتمك * تردد * آمد وشدپى سكر عصلب
خبر پيغم * حديث * انشاء * وافريدن براتمقدر
بيورمق * حكم * وفرمودن دخى وشخيم سوكك سب
طلب * خواهشدر ايستك دور كردن * نفى * اوزاق ايتمك
٢٠ تمنى * آرزو كردن در اومق اسب آت سلهب
بديد * آسا تلبسه هكبه بستن باغلمق * تعليق
درون * وداخل اولدى ايجرو نافه كوبك منقب
٢٦٠ * خدا از صاحب لطفست از خواهش مشو نوميد *
* فان الرب ذو فضل فلا تيئس من المطلب *
* اوكوت لاقرديدن كوش ايله اعراض ايتمه حق سوزدن *
* حديث النصح فاسمع عن كلام الحق لا ترغب *

* قطعه در علم بیانست اصطلاحاتش عجیب *

چون * بیان * شیوا فصاحتدر خصم خویش * وقریب
سومه در یاری * علاقه * یار ایمش دوست و * حبیب
یوللنان * مرسل * فرستاده * مجاز * وراه یول
خود * حقیقت * کندی عاقل کیمسه فرهخته لبیب
بند کردن * عقد * بویون باغی ایپلك رشته خیط
اینجو در کوهر * فریده * صیچرامق جستن وثیب
خواهش وهموا * عرض * ایسنك بلوك قسم * وکروه
لختها * ارکان جزلر پای ایمش بهره نصیب
بکزمك * شبه * وشبه * ماندن دخی بوز * وجه * وروی
کاف * ونك تشبیه اداتیدر بزك هم زین وزیب
برشیء بکزتمه مانایدن و * تشبیه * ایمش
پروریدن بسلمك * ترشیح * قول بنده ربیب
همسر وشوهر قاری قوجه * قرینه * زوج ایمش
قوی ویرلمش * مطلقه * هشته قویی چاه وقلیب
دیندی * ملفوف * ونوردیده دورولمش نسنه یه
آیری * مفروق * وجدا اولدی قتی سخت وصلیب
راست کردن طوغری قیلمق * تسویه * تقویم ایمش
سویلمك کفتن * کنایه * الدامق غبن وفریب
زشتن و * تجرید * صویمق کزلودر * مضمر * نهان
باغلودر بسته * مقید * هم قلج تیغ وخشبب ۲۱
اك * دیمکدر کارو ازرع اسق صوویر اب ده
جرع ونوشیدن کیم ایچمك سودادی شیر وحلیب

۲۷۲ * ذکا ــ ه بابا نصیحتی جاندن اوغول سن عالم اول *
* ای پسر ازجان شنو پند پدر راشد وادیب *
* یوسف مصر هنرجان عزیزای نور چشم *
* ازسوی والد حسیبی وزسوی مادر نسیب *

* لغاتنا درر فاکتبوا بماء ذهب *

بدیع * وخیك طولم بالدر انکبین وضرب
رحیم * اسیر کبی مهربان صوسوب وربب
بری برینه مخالف * تضاد * وچرب وخشك
اجاج آب صواولمش یالك زبانه لهب
فرود آمدن * الملام و * حل ایمش قونمق
شمردن * عقد * وحساب اولدی صاف ناب وهذب
مشاکله * و * جناس * اولدی بکزمك ماندن
که بخش کردن و * تقسیم * بولمك ای پرادب
دوشمك اولدی * مراعات * وفکر وشولیدن
نظیر * وچون کبی چسبانتر الیق وانسب
طاغلمه * نشر * وپراکندن اینجودر کوهر
که دورمه * لف * ونوردن اوزم فرسك وعنب
کوکس آدی بر * صدر * وسرون و * عجز * اوجه در
که * رد * وبد که تودر بهتر ایورك اطیب
دینلدی کزلمکه * توریه * نهان کردن
شمردن کم و * ایهام * صایمق اکسك هب
ثنا و * مدح * وستا ضدی * ذم * وبد کفتن
لطیفه * هزل * ایله لاغ اولدی سوکه فریه وسب
نجا و نشنشه و * سلخ * صویمه در زشتن
ادیم و پوست دریدر دوه شتر ذعلب ۲۲
بطیء * تنبل وهوشا خر وحمار اشك
فرو * حضیض اشاغی اولدی یول ره وخبدب

۲۸۶ * شد این نه ازهمه زوجات طاهرات رسول *
* بجو شفاعت ایشان یاد کن باادب *
* خدیجه عایشه ام حبیبه وسلمه *
* صفیه سوده ومیمونه حفصه وزینب *

ازواج رسول علیه السلام

* هذه میزان شعر فاحفظوا فیها اللغات *

بارادن یزدان * مبدئ * اووه در دشت وفلات
اوله شان پیوسته * واصل * غیو جاغرمق ثهات
سو * عروض اولدی یکا اورمق دیمك ضرب * وزدن
ابتدا * آغاز اول برکوکس * صدر * ای نیك ذات
بیت * وخانه اوقیوقا نادی * مصرع نیم در
دائره * ارال چوره طورمق استادن ثبات
شرعب وشبجان * طویل * آسا * مدید اوزون دیراز
یالکز تنها * بسیط * ودختران قزلر بنات
کوك کر زمان وفلکدر رعد وتند ورو * هزج
هم * رمل * باران یغمور اوت کیه عشب ونبات
در داشبزهم * رجز * یعنی دوه اغریسبدر
وافر * وکامل * تمام واسپری لاطاق قات
چون شتابانذر چاپوق عاجل * سریع * ومنسرح
هم سبك یینی * خفیف * اویقو آدی خواب وسبات
دیندی مانده * مضارع * بکزه ییجی نسنه یه
قوپمش انکیزیده و * مجتث فروه کورك وات
آن سخن کوبی رویه کفته میشد مقتضب
بالداهه سویلنن سوز زندکی صاغلق حیات
هم تقارب بودن نزدیك بایکدیکری
٢٣ کیم یقین اولمق بری بیرینه طرف وتوسن آت
پاك * ومخموم آری زاکاب ومرکبدر مداد
صطر * یازمقدر نوشتن حقه حوالسته دوات

٢٩٩ * کفتم از اب بقا شیرینتر این ابیات را *
* قلت احلی هذه الابیات من ماء الحیات *
* شدز اوزان رمل این قطعه درفن عروض *
* فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات *

تمام مقام ترکیبده مستعملدر

* غلغله انداز شد این قطعه ام در شش جهات *

اسیدر صاحب * خدا * قورتولمه وارستن نجات
آشکار اچق * مبین * وتنزدن صوصمق صمات
بادر نکین و * غزل * قسم من الاشعار ایمش
اولدی بصدرمه * قصیده * کالئ صو آب وفرات
خیمه * وپروه چادر اولدی قازق میخ و * وتد
ایب * سبب * تبلا بریدن کسمه * تقطیع * وبتات
خبن * قاصمق جامد دوختن از برای کوتهی
وقص * ذیم وذین وشین وعیب ونك ای نیك ذات
دیندی لاغر کردن و * اضمار * آرقلتمغه
طی * دورمکدر نور دیدن زبون ضامر الکات
قبض * المقدر ستادن باغ دیمکدر * عقد * وبند
عصب * وبستن باغلمق اولدی دوه اشتر کهات
کف * هبك ال ایه سی کتمك دیمك رفتن * زحاف
خسته لکدر نجد * علت * مردن اولمکدر وفات
آتمه حذف * انداختن اکسلتمه * قصر * وکاستن
قطع * و * حذ * کسمك بریدندر قیون فرفیر وشات
آچمه در * کشف وکشادن * قطف صالقم خوشه در
بازداشتن * وقف * منع ایتمك یقق نقض ویبات
هم برون کسمك دیمك یینی بریدن * صلم * و * خرم
٢٤ چون کسلمك اولدی ببریده شدن هم انبلات
چاك * ومشقوق اولدی یرتق خلف وپس معناسی آرد
پیش * وقدام اوك دیمکدر هر طرف سوها جهات

٣١٢ * یك بیك نام شهور قبطیان را یاد کن *
* ای مه اوج بهاوی مهر محمد وح الصفات *
* توت وبابه وهتور وکیهك امشیر وایب *
* بونه مسری طوبه وبرموده بشنس برمهات *

حال وزحافات

لایقست این کهرم کر بنو یسد یاقوت

سو یجی دوست و*ودود*ارسلان ایمش شیر وهروت
چون پیاز * ظاهر و پیدا اووه دشت وسبروت
پادشه شاه کیازند و امام و سلطان
هم بزرکی اولولق مجد وسیادت جبروت
یوم اثنین ودوشنبه بازار ایرته سی کونی
فرق وسر باش تراشیده یولنمش مسبوت
استخوان عظم کوك سنك وحجر جندله طاش
معنیٔ خرده شده اولدی اوفانمش مفتوت
لحم وکوشت ات ارز ورز وسپید پوست پرنج
قاینادی فار بجوشید قزان دیك ونفوت
سرج ایرزین قاشی قبقب وپسکوهه ایمش
آونخجیر وحنش ترکی باغی سمط وسموت
حرمل وحرف اوزرلك که سپندبن ونوند
قوقودر رایحه بو زیره وکمون سنوت
کشت کندم زرع الحنطه بغدای اکدی
زرع اکین کشت دینور بتمشه رسته منبوت
کونید ر رشك وحسد پك که تو قبیح بد تر
خلق خوشیمه اوکولمش بستوده منعوت
پار یلدر حقت وحجه وحول وحطمه
۲۵ اولدی هنکام کبی وقت معین موقوت
حیز * وجای مکان جبهه وپیشانی آلن
کشه فرخال که صاجدر دلی شیدا مهبوت

۱۲۵ * ذاب من نار هوی جثة صب کنضار *
* قد بکا القلب و فی العین دم کالیاقوت *
* کردآن شوخ مرادردم وصلت مدهوش *
* حین وصلتده اودلبر بنی ایتدی مبهوت *

من هجا الناس ولو قافیة وهو خبیث

پادشه * والی * ویاوند یکت مرد وملیث
بالغ * ویتك ایو اولمش کتودر کست وخبیث
معنیٔ * قافیه * وردف * اویوجی پیرو ایمش
هم * روی * ایربلوت یغمورادی کاحه قعیث
باغاودر بسته * مقید * باغ ادی * قید * وبند
مطلقه * قوی وبریلن هشته دمر آهن انیث
هم تلاویدن وبیرون شدن چیقمه * خروج
وصل * وپیوستن اولاشدر دغه دی چوق پر اثیث
صه مکوسویله سرداش * دخیل * وهمراز
یامه * تأسیس * ایله ساختن دخی سرراز ونجیث
صایدر دهم ایله تاه ارتغه دی یدش و * مزید
سه بکی اوچده بر اولدی ثلث وثلث وثلیث
سرکردن که طویورمق دیمك * اشباع * اهبا
کسمه بریدن و * حذ * اتمك ادی نان وغلیث
همی و * مجری * سیلان اقه تراویدن ایمش
رس * وچاه اولدی قیواسکی دیمك کهنه رثیث
دی قوی قیلاغه * اقواء * وکیاخن کردن
اشتر وناقه * سناد * اوت ادی فافیر ولبیث
وهص و * ایطاء وخکانیدن ایمش باصدرمق
۲۶ اکه کز کردن و * اکفا یکیدر تازه حدیث
کبد * وپوت اولدی جکراو یکن ادیدر ریه شش
حشل * وبه اولدی کتوقان ادیدر خون ونقیث

۲۲۸ * پیر با مال کراید حریص وناکس *
* عدمل مال الی المال دنی وخبث *
* هر زمانده بنم ایچون مدد ای دادرسم *
* یاغیاثی لی فی کل اوان تغویث *

* قطعه هایش از حروف باء تا یا شد ثلاث *

عدل ایدیجی دادکر * مقسط * اولو نزد وملاث
غاب * وچیره یکین چاپوق شتابان ودلاث
ششمك آماسیدن وربو وخدور وانشغاخ
جیفه لش مردار کرشیدن طاغلمق انفراث
عقده وانشوطه اولمشدر دوکم غلج وکره
پیخ بوکلم غر وپیچیدن طولاشمق التباث
نر ذکر ارکك دیمکدر جمعی ذکران وتران
لاس واشی اولدی دیشی جمعی لاسان واناث
ناشتابی آجلق اولدی لعوه وجوع وسغب
هم صوسزلق تشنه کی بی آبی وغمر والهاث
اود مراره زهره قورقودن من الخوف ازهراس
قوپمه در برکنده بودن انجعاف وانقعاث
ارمغان تحفه هدیه برکذار وسوزیان
هم فرستادن کبی کوندرمه بعث وانبعاث
دوشمه درغلتیدن وکب وسقوط واندلاص
قوشمه درتازیدن وهزها دوجمز وانتقاث
خشك بودن قوریمق یبس وجفاف واتباس
اولدی تربودن یاش اولمق ابتلال وانمیاس
ننك بردن عارلمق غیرت وغار وغبار
۲۷ هم قابرمق اولدی واخیدن میالات اکتراث
کز آدی سوفار وفقوه یای کمان ومطمه
ناقر * وپرتابه اوق کندن قوپارمق اقتشاث

۱۷۱ * مال واو یوقدر بزم چون دخی انده یوق متاع *
* ما لنا مال ولا دار ولا فیها اثاث *
* اعجزتنی فرقة قیلدی بنی عاجز فراق *
* کن مددای دادرس ما را اغثنا یا غیاث *

* هذه القطعة من والد طبعی موروث *

هر زمان دائم * وهردم قتی سخت وکنبوث
صدق * وهول اولدی صحیح ارسلان ایمش شیر وضبوث
زفت ششمان لیخ ابنه دهنده دعبوث
اولدی اتباق ودراره کدی کشخان دیوث
اولدی جاموس وکاك صو صغیری بزکچی معز
یاغلبدر چرب وسمن لاغرار قدر طرموث
حتره ومغد وتمصص بمکیدن امك
ضرع وپستان ممه اشتردوه در حق وتلوث
شمن وبت طاپلان صورت منحوسه دینور
لات وعزا ومنات ووثن وزون ویغوث
نسل وشیر سود اولدی ممه ثدی وپستان
طفل ایله کاك چوجقدر طایه ماریه رغوث
بقه وش سبوری سنك پشه سپش بت جمکه
مرکه رشك وصوابه هم پره کیك وبرغوث
کاف سرباش یاریغی قاشره وخارصه در
کافتن یارمق ایمش فتق وحشف دمغ وفروث
شیر ارسلان غضنفر هسدی وغادی لبث
عنبس وهبصم وزنبر هرس وصم وعبوث
درشوازدر قپودن کیر دیمه ادخل من باب
۲۸ مرح ودزکوشك آدی اوچ قات سه تاه ومثلوث
کار * واحول شاشیدر اکمه ونابینا کور
کم شد * وقل آز اولدی پرایمش چوق حثحوث

۲٦٤ * یا بنی اجتهد العلم بفقر وصلاح *
* والبس الخرقة فی الدهر وکل من مغلوث *
* علم وعرفان باباکدن سا که میراث اولمز *
* نشود از پدرت دانش وعرفان موروث *

* از بحور نامه شداين قطعهٔ دلجو خليج *

طشره در بيرون وخارج اندرون * باطن * ايچ
خوبتريك كوكجك * احسن * لست دلبر در بهيج
سويلكدر * منطق * وكفتن چاغرىق سلق وبانك
پاكلك * تهذيب * وپاكيدن قوقيو بوى واريج
كلمق فهميدن و * ادراك * شك ظن وكمان
حكم بويرلتى كه فرمان يانمه درسوزش وهيج
راست كردن همدخى * تصديق * ايمش كرچكلمك
فكر وشوليدن * تصور * بدكتو اولدى سميج
پازارى داخى * جزئى * شركتى ممنوع اولان
ضدبدر * كلى * همادى شاد ومسرور بهيج
فصل * وبشميدن آيرمق * جنس * وكونه درلودر
هم * بعيد * ودور اوزاق پريادى جاپى وسيح
عامه * وجمله همه هر * خاصه در * عكسى انك
بويريلان * محكوم * وفرموده اجقدر وافريج
حد * قدم مقاسى صوك اولمش اثر * رسم * ونهاد
تام * تكميل اسپرى لاشئ ايله ناجيز هيج
ناقص * وكم يعنى اكسك ترس * عكس * وبازكون
امر ترغوزو * قضيه * مثل مانند وشريج
متصل * پيوسته يا ناشمشدر ارغج لجه پود
منفصل * واخيده ايرلمش ارش تار ونسيج ٢٩
كبز * وجرفاس اولدى قالن اينجه درباك دقيق
شعبه * زبداق درخت نيزه قارغيدر وشيج

٢٧٧
* روى يارم آفتابست وفرش خوبئ است *
* وجه محبوبى ذكاء نورها حسن بهيج *
* شد روان از مردم آفتادكان چون سيل شك *
* قد جرى من مقلة العشاق دمع كالثجيج *

تكميل مقام تركيبده مستعملدر

زبجر

* زبجر دل در ناياب كرده أم اخراج *

دى * نور * وروشنى ايدنلغه قر آى ماج
صريم وشب كيجه اولمش شماله موم * سراج
تربوه چيپرو راه ولكاش وترلوه يول
صراط و لاحب ودعبوب ومنهج ومنهاج
چراغدان ولكن شمعدان ايمش مشكاة
عكاب ود ود تتون اولدى ايس دوده سناج
بكاق عذار ورخ امادل وفواد كوكل
وذيله كوز كودر آينه صرچه شيشه زجاج
عقيقه پرتوه اوق كرپك اولدى هدب ومژه
روان ومهجه كه جاندر هدف نشان آماج
وليد وكال چوجوق زاچه لوخسه نفسا
قبول وقابله اولدى ابه قرى بازاج
درونه مندفه بايدر مدقه چك طوقق
كرش وترزه وندف وپنبه زن حلاج
كلنك وكال خروس عترفان ابو يقظان
كه ماكيان طاوق اولدى دجاجه جمعى دجاج
قبق كدو وايله دبا خبار شين قثا
به وسفرجل وايوا دبلم شريده وقاج
بلنديوجه شميم و هدف دخى زاغ
بهو وخانه دراو پايه نردبان معراج ٣٠
حبك * وناكس ايمش جرى سافل الحق پست
فقير * وعائل وبيزدارق نزار ورجاج

٣٩٠
* خداى من تو توانكر كداست چاكركت *
* غنى انت الهى عبيدك المحتاج *
* نكاه دار ستانبول راز قحط وغلا *
* رسولك عشقنه يارب ايتمه قوللرك آج *

چند سنه اول باسملان
نسخه لرده كال بر بنه
سهو وادبك بازلشدر
غفلت اولنمه
م

بردج معرب برده در
كوله وقول معناسنه

* مطلع النظم لكم مطالع صبح ابلج *

يار در دوست و* ولى * دائم وهمواره ابج
پادشه شاه و* خليفه * كوله برده بردج
ريس وآلش يوريمك نهض وفنودن طورمق
طوغيدر هول وسديد اكرى كبوس ومعوج
رمل قوم ريك يغن كومه وتوده اولمش
دوه جازه هيون محفه كجابه هودج
مشك وكاوه دينلور مسكه اطيم وفنديد
شاهبو عنبرو ابليم قوقوبوى وارج
سند وتنبه دايق نخله عصا عكازه
يفت وپيرو يفتدر قوجه علفوف وغنج
رقص وعزف اوينه در باختن وفرخيدن
لعب وبازيچه اويوندر خوره پنچه فنزج
ثامد و بزبچه اوغلق قوزيدر سخله بره
باورى حسكل بچه كوساله بوزاغو بخزج
يديكرهفتدر سبعهٔ سياره ايمش
كهكشاندر صمان اوغريسى مجره وشرج
بوبى جع فدس چياندر شبث وپرپايه
زهرواب آغو يلان مار ورقاش وعوهج
ضغن وحقد اوبكه ديمك فارسيسى كينه وكين
٤١
غرش وتندى كه دارلمق غضب وحرد وزبج
كوه * وهذ لول كه طاغ صرب عسير ودشوار
تاب * ومحتد راذا طاغ يوليدر غاله وفج

٤٠٢
* فرقة الصب وصال ترح الهجر فرح *
* الم العشق سرور حرج الحب فرج *
* باش خشنود بفرمان خدا بتره مكن *
* تكرينك امرينه راضى اوله كور ايلمه لج *

اصطلاحات علم آداب
ومناظره

* قطعة كالشمس فى افلاك ابحاث تلوح *

قالدران بردار و* رافع * هم بلوت ابرو دلوح
يك يوجه * اعلى * وبالاتركنش خورشيد ويوح
اوصلواق فرهنك ادب * آداب ايمش جمعى بونك
فكر وانديشه * نظر * خوبى كوزللكدر ملوح
صورمه در پرسيدن * وپژهيدن * وبحث * وسؤال
كونده لك روزى * وظيفه * بللودر روشن وضوح
رهنما ورهنمون يول كوسترن هادى * دليل
بانك و* دعوادر * چاغرمق كتمه در رفتن سبوح
بوزمه در * نقض * ويهيدن * قدح * وسوختن يانمه در
تير انداختن اوق اتمق * اعتراض * اى پرفتوح
اولدى خامش كردن و* افحام * اپسم ايلمك
جارس ايمكدر كپاده كردن و* لوم * وفضوح
باشه قاقق سرزنش * تقريع * ايمش * توبيخ * وش
صوريجى پرسنده * سائل * آشنا يوزكج سبوح
برشى بيلدرمه دانانيدن و* تعريف * ايمش
پك آچق روشنتر * اجلى * بام ايركن ذا صبوح
كزلودر * اخفى * نهانتر كرد كردن * جمع * وحشر
ويرمك * منع * ونددادن اونكو سركش جموح
اقمه در شريدن وجرى و* تسلسل * انشعاب
٣٢
دور * وكشتن دونمه آز صوآب اندك هم نشوح
اب * وخالص ناب وو حى ورند پنهان كزلو سوز
تو * وطاقت قوت اولمشدر توى قرآن روح

٤١٦
* كلدك اى حق اچمه سندن علم اوى قاپوسنه *
* باب دار العلم جئنا منك يا مولى فتوح *
* جمله اسم انبيا لا ينصرف الا كه شش *
* صالح وهود ومحمد با شعيب واوط ونوح *

اسماء انبيادن منصرف
اولانلر التى عدد در

* چون صبح روز روشن این قطعه کردم ایضاح *

آچیجی واکنده کشاف داخی * فتاح
در قاپو باب اناختر اولدی مدنك و * مفتاح
رمان انار ایمش نارالماکه سیب ونفاح
سافبسك ایله دستنبویه شمامه لفاح
روح الامین جبریل اولدی فرشتهٔ وحی
نژد و وزرك اولور باذخ جزیل و جحجاح
کشتی کمی سفینه یلکن شراع وافزار
دریا دکز غطمطم بالق نهنك وتمساح
آت صافن وتکاور قوشمق دویدن وعلج
کتمك ذهاب ورفتن یول شاهراه ورحراح
احرق فروز یاندر تار وغسق قرانلق
هوشا مکال یاغدر شمعه جراغ ومصباح
کوکب ستاره یلدز برق و درخشن شمشك
تابنده و درخشان پارلاق دلیص ولماح
زرژ وروقاربه هم کاخول ایمش صغرجق
کفنان ملخ چکرکه جندب جراد وسرباح
بغدای قمح وکندم اربه شعیر وجودر
صبره وجاش بجدر یازی اکنجی فلاح
سرنوف وباشق اولدی اتماجه باشه باشا
٢٣
یوهه ستوجه طوغان زلماه وصقر ولماح
بال * انکبین نسیله کوداب ودبس بکمز
کانخ * بین خورنده اولدی صوآب وضحضاح

٤٢٩ * نام خدا کلید درهای هر مرادست *
* مفتاح باب کل المقصود اسم فتاح *
* مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن *
* مطلوبه نائل اولمق استرسك ایله الحاح *

* اقرأ لغات نظمی بالمزود الفصیح *

بردریك و * احد * طوریدر وپژهم صریح
بهتر ایورك * اجود * وهنبر کوزل صبیح
نیوك کلن عروس وغری کوزل هژیر
داماد و صهر کویکی چرکین زوقبیح
شرید روسال اقدی فراهم برکه جمع
صوآب سمله حوضه دینور خانی ونضیح
بارید وعز یاغدی وزید اسدی هب هم
یغمور کاخه ساحیه یل اولدی باد وریح
تامور وخون قان اولدی غنبنه وریم اریك
والانه منده یاره لی مجروح هم جریح
کل ورد وچاوله درچه پسنکك سدی ایمش
رخ وجنه خدّ واجنه یکاق خوی وتر رشیح
جزمه مواقه موزه پابوج قفش وسلوه در
طارتنك وضنك وضیق وابنون بول فسیح
قزدن من الخریدهٔ وازدخت واز ترك
اوغلان پسر غلام کوزلدر کش وملیح
کوملك صدار وخیعل وهغاف وپیرهن
رتق هنئو ولستره وکرباس بز وجیح
بخته قوین رجاجه صغر جودر وبقر
٢٤
دینه دی کلو بریده بوغازلنمشه ذبیح
کید * وخلابه الدامق اولدی فریفتن
مشقاء * وزن مالی قری شیر سود صریح

٤٤٦ * یا نور انت فی فلك الحسن جونهٔ *
* کل الصباح انظر فی وجهك الصبیح *
* مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات *
* معنی السلیس یفهم من لفظه الصریح *

* در سر حساد شد این مصرع من همچو میخ *

عدل ایدن * داور حکیم * اولو کشی نژد و مدیخ
مقتفی * بیرو اویوجی قیمه طوغری سنیخ
حکمت * اولمش عدل وداد اینجو آدی * جوهر * کهر
غیر ایله قائم * عرض * تاور سجید رمل فضیخ
صورت و چهره قیلق قان نفس و خون اوص عقل و هوش
کوده تن * جسم و هیولی * یعنی کوکد راصل و بیخ
واجب * و بایست لازم * ممکن * اولمق بود نی
یوق * عدم * نی وار وجود و هست بون نادان فسیخ
جندو * کم قاج * کیف چون نیجه کیا * این قنده در
کی * متی * قنقی زماندر بیزه طاتسز ملیخ
انفعال * و کار پذرفتن قبول ایتمك ایشی
ایشلمکدر کار کردن * فعل * چرکین زمسیخ
نسبت * وخویشی خصملق وضع * وهشتن قویمه در
ملك * اولولقدر شکوهی کبر خود بینی و ذیخ
باك * اضافه * قورقو حلقوم و کلو یعنی بوغاز
بردو خواب اویقو خراتیدر خراخر هم کخیخ
اون دیمشلر * مقولات عشر * ده کفتها
کوش کن اسمع قولاق اوو سس آدی صوت و شلیخ
بارد * و سرما صوقدر خشك ایله * یابس * قوری
٣٥ کوز یاشیدر دمع و آبستان چاق عواره کیخ
جلب * چکمکدر کشیدن جلد ایله پشمه دری
نیمه * و نحته قیوندرات آدی کوشت و مسیخ

٤٥٥ * ای جوان اندر همه دم مرخدا فریاد رست *
* یافتی فی کل حین انما المولی صریخ *
* شیش کبی درقان دوکن غمزه‌ك کباب جانمه *
* غمزهٔ خونریز تو بریان جانم را چو سیخ *

اصطلاحات علم حکمت

فسیخ فتح فا و کسر سین مهمله اخرده خاء معجمه ایله احمق وبون ادمه دینور *

* داد رخ نامه را قطعهٔ من زیب و فاخ *

منزل و کاشانه او بول دیمه * واسع * فراخ
طاهر * و پاك آریدر صرخ و فدن کوشك کاخ
بنضج و پوزد بشر یحرق و سوزد بنار
وایمك اولدی غدا پشمه پزش انطباخ
بهمه دلاور یکت شاب و جوان کنج ایمش
الب کولشیجی عرك قوت و زور و طباخ
پند و نصیحت اوکوت پك ایو اصلح بهین
اسمع و بشنو ایشت کوش قولاقدر صماخ
دخنه وارزن طرو کوسك ایله بقله فول
بیدرو خرمن بنو عضم یبا چار شاخ
ابکم واخرس کبی دلسز اولان کنك و لال
اطرش اصم کر صاغر بانك سس اولدی صراخ
جاه ورکبه قیو منهل و چشمه پکار
یشرب ونوشد ایچر داخی صو آب و نقاخ
یکذب سویلر یلان فارسی کوید دروغ
سوء و بد اولدی کنو بد کشیدر وخش و ماخ
باریمش فاکهه جنله اغاجدر تکن
داله بوداغه دینور غصن و فنن شاخ و فاخ
قیر دیمه کسر شکن اور دیمه اضرب بزن
٣٦ قیرمه شکستن کبی کسر ایله قصف انشداخ
دبل * ایله آفت بلا اولدی سجی راح و مل
سحت * و حرام و شفوقار قشه فتنه بساخ

٤٦٨ * تا بسر کوه عشق آمده ام ازالست *
* در شب هجر توشد خوابکهم سنکلاخ *
* اولدی بنم باشمه پك طراجق بول جهان *
* باسرمن تنکتر بود جهان فراخ *

رکبه فتح راء مهمله ایله زکبه وزننده چاه وقیو معناسنه در *

* هر که این قطعه بخواند دراغت یابد رسوخ *

پاك و * قدوس * آریدر قدس شریف الیاوهوخ
خور وشمس اولدی کنش ادریس خنجوخ وخنوخ
اوتلامق رعی وچرانیدن قیون مېش وغنم
اکلب ولاچان کوپکلر قوردلر کرکان ذیوخ
اوده فی البیت وبکد بایست ولازمدر کرك
مرو تلخ آجی صوغان عنصل عجم اغزنده سوخ
روز جنك وزدم غوغا کونی یوم المعرکه
نجدت وکندی یکتلك طورمه پاییدن رسوخ
آولمق قنص وشکردن صید ونخجیر آوایمش
حبه دانه یم طوزاقلر دامها تازی فخوخ
طوت المدن کیر ازدست من امسك من یدی
دوشمه‌در طوح وفتادن سورچه در ذله شکوخ
اوزامق بالیدن آسا امتداد واعتمام
سروید ر عرعر سرون وبخها کوکلر شروخ
سج واندودن صوامق طین وکل یعنی چامر
ثرط وسبلند رچربش یاپشمه چفسیدن رتوخ
صاچه‌در نشر وکلاندن لم وجیدن دیرمه‌در
صبت دوکمك ریختن قارشمه شورش خلط وبوخ
کنکره شرفه بدندر قلعه آدی حصن وسور
۲۷ هم نشانیدن تعبیه دیکمه سنجاق رایه موخ
زل وشافیدن که سرچك اولدی صوچ بعو وکناه
کاست وخرص اولدی یلان خویسزا ولان بدخوطغوخ

۴۸۱ * قد رأینا شادنا فی مغسل وقت الصباح *
* بامداد آهوبچه دیدیم مراندر کدوخ *
فتنه کار وعشوه ساز اشوب جان شرین ادا
*سیم تن نور مجسم جون پری شوخ ست شوخ *

لایقست

اصطلاحات علم هیئت *

* لایقست این قطعه بنویسد باب زر عماد *

ظلم جور ایتمك ستم کردن نه ضدی * عدل * وداد
هم * نبی * وخشور پیغمبر سخی راد و جواد
هیئت * وپیکر قیلق روی و محیا یوز دیمك
کوك * سما * وآسمان بوریر آدی ترس و جهاد
پر * ملا * یعنی طولی بوشدر * خلا فرسی تهی
هفت * یوست * افلاك سبعه * یدی قات کوك ایله یاد
زبرقان * وماه ایدر شبدایله * غوره * کنش
قلعه * برج * وسور غوغا ایلمك لنبر جهاد
جدی * ایله بزغاله اوغلاق قوغد * دلو * استاخ ایمش
یای آدی * قوس * وکمان چالشمه کوشش اجتهاد
حوت * وماهیدر بالق قوزی بره بذج و * حمل
کزدم وشواله * عقرب * درکنه پند وقراد
ثور * وکاو اولدی اوکوز * میزان * ترازو طارطیدر
غرم ایله * جوزا * قیوندر قاره لق سبزی سواد
شیر * اسد ارسلانه دی خرچنك سرطان * ینکجه
سنبله * خوشه بشق بچمك درودن احتصاد
دم * ذنب * قویرق کمرهم * منطقه * یعنی قوشاق
رأس * وسر باش اولدی یصدق آدی بالین وساد
اوج * وبالا یوقرو عکسی * حضیض * آسا فرود
۲۸ طوب * کره * کوی اورته درمرکز میان قیل اعتماد
حل * چوز مکدر کشودن صره وکسیه کسه
قدیت * وبخشش که ویرکی بای ایمش برخ وبدار

۴۹۱ * عرش وکرس ولوح محفوظ وقلم چرخ وبروج *
* ثابت وسیاره عنصر که آب وآتش خاك وباد *
رعد وبرق وابر وباران برف ونخچه صاعقه
* هاله وقوس قزح از صنعت رب العباد *

تفسیر اخلاص

* سورة الاخلاص بالاخلاص اقرأیا والـد *

تکری بردی کو خدایك * قل هوالله احد
آزرو * الله * چلب اولدی یوکدرکت * صمد
هم نزاد و * لم یلـد * طوغرمدی برکسه یی
دختر ینه قزجه غاز قشه پسر اوغلان ولد
طوغمش اولمادی دیمك * لم یولد * وزاده نشد
آنه سز بی مادر ولا ام هرکز هیچ ابد
چون نبود و * لم یکن * اولمادی اورا آکه * له
کفؤو * همتا یعنی اش معناسنده بریك * احد
اولدی دکه کربه دکان چارسو واچار وسوق
معنیٔ اخذ وعطا الش ویرش داد وستد
قوش اوزومی عنجد وکشنش اوزم هولك ژبیب
تمر وفا جام اولدی خرما لیفیدر پشن مسد
سجن وزندان درچرش قنّ واسیر ودستکیر
کنده طومرقدرهم فلق باغلمق بستن صفد
مشت وجمع الکف یومرق لطمه سیلی سله در
دکل ورفسه تپه اولدی چفتـه وکاز والکد
هرنع وقله بت اولـدی اسپس وپالوش وش
یقفز الطامر پره صیچرار دیمك شبکر جهد
اون بیك آدم فرسخ وفرسنك آدم خطوه کام
٣٦ یول وتره راه ایمش خوتع قلاوزدر بلـد
طل * وشبنم درجه بستان بوستان کلزار ایمش
شرز * کسمکدر بریدن قاصنی حلتبت انکزد

٥٧ * ای یکت افتاده لر زمنده یوق بربـکی *
* یا فتی فی مجلس العشـاق ماشـلی احد *
* غمنه یرسن حق تعالی سا که رزقی لطف ایدر *
* غم چه میخوری ترا بار خـدا روزی دهد *

لیکن

* لیکن نظمی فی اذنك قرطا کفرید *

یلشر * کافی * وبس حاضر وآماده عتید
کزلودر غیب ونهان ظاهر وپیدا و * شهید
اشتری الدی ستاد آز سپد وبهل وزهید
چوق کثیر وبس ایمش ویردی عطا داد ودهید
ابن بنت اولدی قزاوغلو که نبیسه نبسه
نجل اوندول بوخت اوغول اوغلو نوندول وحفید
بعلهامات اری اولدی دیمك شویش مرد
کالم وارمله طولدر سوریلن رانده طرید
صاقلق خفیه نهفتن پك وخالی بوشـدر
سمع القول سوزی طویدی سخن را بشـنید
لحیه وریش صقال کرسمه ورو یوزدر
چکه اولدی ذقن وکاچه بیون کردن وجید
رائب وماست یوغورت ایرن ایمش دوغ ومخیض
سود لبن شیر دینور قایمغـه سرشیر ونهیـد
امه دادا خلبق سـبده بانو قادین
اغا مولی وخداوند کوله بنده ولیـد
بجق نشکرده وازمیـل قایش سیر وپرّار
بزد زنبـه عربی مسرد ومسراد وسرید
اخضر وسبز یشل اولدی کبود ازرق کوك
٤٠ سیه واقتم واسود قره آق زهره سپید
معوج وافقم والحی کبی چفتـا اکری
کث * وکبر اولدی قالن طوغری سهی داخی سدید

٥٢ * شرف عـلم وهنر بانو بسـت ای پسرم *
* فخر ابنـای زمانه بطریف وتلیـد *
* بزه عینی حسد ایتسون شعراسی رومك *
* انت فی العجم وحیدانا فی العرب لبید *

* فطمنا من سکرا حلی ومن شهد الذ *

حکم ایدن * دیان * وداور یالکز تنها وفذ
بوزیجی * ناسخ * یهنده در بچاق کارد ومقذ
هندسه * شامان اولجو جز کیدر * خط * وکشه
مستوی * یکسان برابر اویقو اولدی خواب ولذ
معنیٔ دوّاره وپرکار ایمش * پرکار * آدی
چوره کردو * دائره * مأمن پناکاه وعوذ
عمق * وژرفیدر درینلك * عرض * وپهنا اینلودر
طول اوزونلقدر درازی هوختن چکمك جبذ
سطح * بالا یوقارودر * قطر * وسو یعنی طرف
شکل * وماندن بکزمك پك طتلو شیرینتر الذ
کودهلر * اجساد * وتنها * زاویه * کوشه بوجاق
یازمه‌در * رسم * ونکاشتن عیب ایمش ننك وشقذ
منحنی * خمکشته اکرلمش کمان * وقوس * یای
زه * وتر * یعنی کرشدر اوق آدی تیر و اقذ
قائمه * یکپای اسب اولدی آتك برآیغی
ساق * وپورثه یعنی اینجیکدر دویدن قوشمه جذ
اسطوانه و * عمود * استوندرلك * ضلع * اکری کژ
بعد * ودوری در اوزاقلق برمحل جایی حنذ
برنور دیده * مکعب * طی اولنمش نسنه در
٤١
حد * صونك پایان قورتولمش رها نیده نقذ
هول * قورقو بیم سرد و قره در یعنی صوق
ثلج * وبرف اولدی قارك آدی بریدن کسمك اذ

٥٢٢ * نیست ماراجز در حق در جهان جای پناه *
* مالنا من غیر باب الله فی الدنیا عوذ *
* دلبرك قاشی کمان راوق کیبدر کرپکی *
* حاجب المحبوب قوس هدبه مثل الاقذ *

اصطلاح علم هندسه

مأمن مقام نزد کیده مستعملدر *

هرکه

* هرکه این قطعه بخواند بکند استلذاذ *

طوغریدر راست * امین * قوشمه تکیدن حذحاذ
برکنده قوپارن * حاشر * وبشت ارقه حاذ
کشف ومثلجه قارلق قرت ویخ در بوز
طولی یغمور برد سنکچه ارکك ورذاذ
قوغجی نمام وسخنچین یلان زور وکروغ
فخر اوکونمك کب ولاف اوریجی کبرزن ملاذ
ایریدر صتم وکلان طفل واشن یومشاقدر
فحذ وران اویلوغه دی جعیده رانها افخاذ
کند قاچق هرب ونور وشرود وهبهاج
غائب اولمق دیمه بکمار شدن استحواذ
دینلدی یاقلشمغه نزدیك شدن ولی ودنو
دورکردن اوزاق ایتمك دیمك ابعاد اشفاذ
خرت وسوراخ دلیك ثقبه جوقور حفره مغاك
هم کچورمك کذرانیدن وتنفیذ انفاذ
روستا یار وکوی قریه وکفر ورستاق
شهر مشهور آدی بغداد ایله زورا بغداد
اولدی پیچیدن دستار صاریق صارمق کور
دخی دستار صاریق سبّ وعماره مشواذ
پوصی قرموص وکمین خندق وکنده هندك
٤٢
هم پناکاه امین بر عصر و وعل وملاذ
ماء * صوآ وصوسز تشنه وظمآن حران
ثوم * وسیر اولدی صارمساق شمر کولدر اخاذ

٥٤٦ * درجهان دورنشد بهر فتاده بغداد *
* لیس للعاشق فی الدهر بعیدا بغداد *
* جکرم تیغ جفادن پاره‌لی هم مقطوع *
* کبدی من قرن الجور جریح و جذاذ *

آب حیات نظم من از شربت شکر لذیذ

رب * وخداوندا سید ربیخواب اویقوسز شقیذ
کوینده * ناطق * سویلین طاتلو دیمك شیرین لذیذ
باچوب اود ونه بالحطب اولمش دیمك کشته قتیل
شد صار اولدی کوسفند آسا قیون آدی وقیذ
باریك وبارك اینجه درتازیسیدر دق ورقیق
سفت وستبر اولدی قالن نسنه آدی ضخم وغلیذ
خوی کردن آسا ترلمك نتح ونتوح ورشح ایمش
چبلق دیمك عریان ورت قرغین صو کرماب وحنیذ
سرحد ومرز وسر زمین تازیسیدر تخم وتخوم
اقلیم وکشور اولکه دربویرلدیدر فرمان نفیذ
صلب اصمه درآویختن اولدرمك اهلاك وشله
صوچلو کهنکار واثیم طوتساق کرفته هم اخیذ
سومکورمه حلیدن کبی مخط وتمخع امتخاط
مخضم کبی بنی برون اولدی سموك خلم ونذیذ
طاحون دکرمن آسیا بغدای کندم برایمش
اوداله وطحن اولدی اون قاورلمشی پست وجذیذ
راح وکمیت وقهوه وخمر ورحیق ومی سچی
خرما شرابی باده قاجام تازیسی نبیذ
طوتمق کرفتن داشتن هم اعتناق وامساك
قاچمق فرار وکند ایمش فورلمه دروستن نقیذ
٤٢
بام * وورتسازك تلی اقلق کمانچه ورباب
طنن * وطرب آهنك ایمش اولدی سچی باده لذیذ

---

٥٥٩ * غم دردل من همچو کوکوارست برپشت علیل *
* الهم فی قلبی کما اصر علی ظهر الوقیذ *
* مال ربوا اکل ایتمك می ایچمکه ولمك یقین *
* لاتأکلوا مال الربوا لاتقربوا شرب النبیذ *

مقدم باصلان نسخه‌لرده پنبه واقع اولمشدر غلطدر صحیحی پست وجذیذدر

علم حساب

* هذه قطعة الاعداد علینا التذکار *

بشمارنده و * محصی * صایجی شغل ایش کار
چیز وشی نسنه سچلمش بکزیده * مختار
بر احد * بك ایکی * اثنین ودو صای * احص وشمار
سه * ثلث * اوچ دخی درد * اربعه * وچار وچهار
اوچده بر ثلث * وسه یك نصف * ایله نیم اولدی یارم
درتده برچاریك و * ربع کتورد هات وبیار
خمسه * وسته * یه پنج وششه بش التی دینور
هفت و * سبعه * یدیدر * کره * ومره * کزبار
سکزه هشت * ثمان * دی طقوزه * تسعه * ونه
عشر وده اون صایی اونده بری ده یك معشار
یازده ویازده * احدی عشر دو اون بردر
ایکه * اثنی عشر * اون ایکی دوازده ده قرار
پانزده * خمسة عشر * اون بش اودر ذلك آن
شانزده * ستة عشر * اولدی اون التی ای یار
بیست و * عشرون * یکرمی سی * ثلثون * اوتوز
اربعون * قرق چهل درصاوش اعبر بکذار
الیدر پنجه پنجاه ایله * خمسون خمسین
شصت و * ستون * ایله التمش فوجه پیر وکبار
اولدی * تسعون * ونود طقسان ایمش بوزمانه صد
٤٤
پانصد و * خمسمائة * بشیوز ویك * الف * وهزار
دم * نفس یعنی صولق منفخه دمکاه کورك
عبث * وبیهده بی فائده یل باد ایاد

---

٥٧٢ * چون محرم کذرد آید ازان شهر صفر *
* پس ربیعین وجمادین ورجب را پندار *
* باز شعبان رمضان بامه شوال شریف *
* تیرذوالقعده وذوالحجه شدای ماه عذار *

* اصطلاحات علم حساب

* اکرچه معنیم یکانه اما لفظم مشهور *

دوشه بان کستراننده و * باسط * تاه برتاه ور
حق * دانا بلین پرهیزکار خصلتلودر مستور
ماآل * زوج * وجفت اش یالکزنیهاو * فرد * اولمش
تهی و * صفر * وخالی بوش دیمکدر پرطلو مسجور
نصیب وبهره قسمت * بخش کردن بولمه‌در * تقسیم
جدا کردن کبی * تفریق * ایرمق شاسع اوزاق دور
زدن * ضرب اورمه یارم ایمه نیمه کردن و * وتنصیف
ایکی قات قیلمه * تضعیف ودوتا کردن زن اضرب اور
صحیح * وهول طوغری قیرمه اولدی کسر واشکستن
زده * مضروب اورلمشدر قیرق اشکسته ومکسور
کم و * ناقص دیمك اکسك * زیاده * بیش ایمش ارتق
اصم * کردر صاغر کوزسز اولان اعمی ضریر وکور
طوپوق کعب وپزول اولدی یکی * وحدت دیمك برلك
که * جذر * وبیخ کوکدر معدن ادی منجم وقبسور
احد * بك بر دیمك جمعی کلور * احاد * ایله یکها
دینور دهها و * عشرات اونلره جمله همه حذفور
مؤن * صدها دیمك یوزلر هزاران و * الوف بیکلر
دوکم * عقد * وکرهدر اورتولو پوشیده ومستور
کمر بسته قوشانمش * منطق اکری اولدی ضلع وکج
٤٥ رقم * یازمق نوشتن اکلق فهمیدن ومشعور
مجبل * ورثد اولودر اقربا خویشان خصملردر
عشیره دودمان صوی صوب دیمکدر چوق بس ومبذور

٥٨ * بتازی اسب تازنده دهست این یت از برکن *
* ولی عاطف ششم بود از برای وزن من شد دور *
* مجلی ومصلی ومسلی تالی ومرتاح *
* مؤمل پس حظی وبالطیم وعاطف وقاشور *

اندیث

اسماء اطعمه *

* انبت الله نباتا حسنا فی الاقفار *

باز دارنده ومنع ایدیجی * دافع * ای یار
ورتوجی * ساتر * وپوشنده زر التون دینار
زرع * اکین ناسره آبلبسه اکنجی * اکار
ارض مزروعه * اکلمش یره دیرلر شهکار
ململك بیختن و * غربله * اون آرد و * دقیق
پروزن * منخل * الك قاصناغیدر اخکم اطار
مرجمك نسك * وعدس ذره * وشوشوطار بدر
ماشدر مردمك و * مج * بمش * فاکهه * بار
پاچه * ظنبوب * وشظیه * وکراع * وپاره
سحم * یاغ پیه * عصب * ایله لسکانه ممبار
شربة المحلب * وشهدابه دی بال شربتنه
کوز * ایله بجکله باردق طولی * مملو * سرشار
کوشت ناپخته کبی بشمامش ات * نیء * وانیض
لحس * ولشتن یاله مق بوغمه * تلقم * اوبار
آشجی خوالیکر و * طباخ * یمك آش و * طعام
آش اوی * مطبخ * واش خانه‌در اود آتش ونار
قوقوبو * عرف * قرنفول * قرنفل * میخك
یمك اوزره اکیلن شیئه دی * تابل * اوزار
مهمان * ضیف * قونا قدر کلور آید یأتی
٤٦ تشنه * عطشان * صوسز آج * شنون * وناهار
لبو * وضح اولدی کنش مغ بلوتدر مدرار
منشرح * واشده اچیق قراکو غیهب وتار

٥٩ * قرقر البطن من الجوع فهات السفره *
* بانك میزد شکم از کرسنکی خوانچه بیار *
* تکرینك نعمتنه شکر ایده رز دونه دونه *
* نشکر الله علی نعمته بالتکرار *

* هرکه در عالم قناعت کرد او صاحب کنوز *

پك * متين * واستوار اولدی دوکوش حرب و بروز
اوله شان پيوسته و * موصول * آت لهموز و بوز
زبد * وتو قايمق * مبرت بو الشفا * کند وشکر
قهوه التيدر نهاری * سلفه * کوندز يوم وروز
مائده * تبريز سفره * ملعقه * کبچه قاشق
چور با شوربا * حسو * ومنقعه * چوملك تفوز
سيخ و * مفئد * شش ديمك اولدی * شوا * بريان کباب
قوزی * عمروس * وبره اولدی کيك آهو * ابوز
آسيا * طاحون * دکرمن * فوم * کندم بغدا در
اردو * درمك * اون ديمك بيرون شدن چقمق بروز
لاخشه وجوشبره توتماج آشيدر * قنقريص
چوق يين بسيار خوار اولدی * اکول ودهدموز
بال شهلات و * ضرب * حلواخبيص * افروشه در
حلو * وشيرين طتلو اولمشدر رسمی باده * عجوز
مزج ولوزمر * اجی بادم ادی بادم تلخ
ضبر وجوز و * چارمغز وکردکان وکنك قوز
ترك * فستق * دير عرب وش فارسی چلغوزه در
لب * ومغزايج فندقك مفهومی * جلوز * وکلوز
اوچ لسانده مشترك * قهوه * تتون دود و * دخان
٤٧ سومله * پنکان فنجان ورزکن برداق * کوز
مز * امکدر مکيدن عزف وخوردن ديمك
خای * وامضع امر حاصر چينه اغز ثغر وفوز

٦١١ * شد دوازده ماه رومی يك بيك ازبر بکن *
* تاشو دهر سال تو مسعود شب فيروز روز *
* ماه ايلول ودو تشرين ودو کانون وشباط *
* آزر ونيسان ايار آب وحزيران وتموز *

اسماء اطعمه *

ماه رومی *

علم

* علم ابدان شد نخست از علم اديان ای عزيز *

باورنده * مؤمن * ايمان ايديجی پی اثر ابز
اورتونن * مدثر * وپوشنده داخی ثم نيز
طب * وچاره ام ديمك * ابدان * وتنها کوده لر
حقله * هنك اغری خيارشنبه * خيارشنبر * بکيز
خسته دريايی * عليل * وناتوان کوجسز ضعيف
شيشه در * قاروره * بلوازه سدك * بول * وچميز
بلغم * وکش يعنی اخلاطك بری * دم * خون قان
لوو * صفرا * برصاری صوکسکين ازلاق داخی تيز
اوچ لسانده مشترك * سودا * جکر حوثاء وپوت
خوی * طبيعت * شنشنه وشيمه وخلق ای عزيز
مسهل * اشکم ران ايمش لينت ويرن کوث است وپند
منده * جعموس * ونجاست ضرطه در * خبراق وتيز
لينت * ورمی ديمك يومشالق ام درمان * دوا
قبض * طوتمقدر کرفتن هم اوزم عنجد مويز
برکرا ايچمك * شربة * ويکبار نوشيدن ايمش
باده دربکماز و * زيافه * قدح * کأس * وقيز
پخته و * مطبوخ * پشمش قوصمه در * قی * رهراش
بوغريان * مجبون * سرشته نان ايمش اتمك جبيز
سردوزم * بارد * صوقدر * حار * وکرم اوادی صجاق
٤٨ رطب * وترياش قوری خشك و * يابس اوت خامه پريز
ماجد * وبسيار چوق فينا ودرما بزده در
تردك * وبقه ايمش تخته بتی دوك صب وريز

٦٢٤ * فاحشه ايله پوشت دياده مراده ايرمدی *
* درجهان مقصود ر انائل نشد جاجاف وهيز *
* لا تقم من مجلس الزهاد لا ترغب زنا *
* بازنا مکرا زبزم پاك داما نان مخيز *

اصطلاحات علم طب *

* چون هما مرغ خيالم شده بالا پرواز *

ياراد ن * خالق * ويزدان اولو سيد نهماز
اوكولن * حامد * و بستوده قلج تيغ وجراز
ديندى سيمرغه اكر وارايسه * عنقا * سيرنك
دال قارتال و * نوق اولدى طوغان * اجدل * و باز
سرچه * عصفور * وجوانيك وچتوك وكنجشك
ياورى * فرخ * وبچه اوچمق * طيران وپرواز
زغن وكوشتربا دائره چيلق * حدئه
اوردك * اوز * كبى مرغاب بط و * خر بت * قاز
ايبك * هدهد * وپوپو اوكبدر * وضوع وكوف
حاتم * وزاغ دينور قارغه يه حرص وطمع آز
اولدى يلدز بوجكى كاونه شبتاب و * يراع
ياره سه * خفدد * و * خفاش * و * سحا * وشبباز
واسه پروانه * فراشه * بوه * عش * ولانه
هم مكس اولدى سنك * جرجس وعنتر خرباز
دام و * فخ * اولدى طوزاق * حبه * وچينه يمدر
آونخجير و * قنص * آوجى شكارى * قناز
سهم * وتير اوق آدى * سبطانه * توفك زبطانه
اتاراندازد ويرمى يكت * احس * سرباز
وصع * ودار برژه دالبرژه اسكنه در
اوتمه‌در * صدح وسرايدن وسس * صوت * آواز ٤٩
مهد * وكهواره بشك قز آدى دخت وعذرا
جحدل * وامرد وفلهود وغلام اوغلان تاز

٦٣٧ * آنچه كفتم بشما در لغتم نى بلغز *
* لبس ما قلت لكم فى لغتى بالالغاز *
* اولدى تفصيل ازاجق سوزايله نظمم مثلى *
* فصلت قصة نظمى بكلام ايجاز *

* يادكن قطعهٔ من قطعهٔ الماس شناس *

كزلو پنهان و * خفى * پرده چتو وديماس
روح * وهش جان آديدر آينه آينه عناس
هره وكربه كدى موش صيچاندر فصما
دب وخرس اولدى ابوقورداذى كرك وولاس
چوب دردست وعصاقى اليد دكنك الده
تاخ اوردى زد وتراع قپوجى كرباس
اويودى نام بخوابيد وبراض اندك آز
اولدى مزغمه غنودن سنه وغفيه نعاس
سبزى وخضر يشلك چرش واب اوتلاق
حنطه كندم كبى بغدا باشيدر سنبله واس
عروه انكوله ايلك دوكمه آدى جوسك وزر
ياقه در جيب وكريبان كبى جامه لباس
نكه وشوزه در اوچقور اويدر حزه وچز
طون سراويل شوال اولدى قصب بزكرپاس
يورمه تعبير وكذارش ايودر نيك ونفبس
نوم وخواب اويقوايمش دوش آدى رؤيا بوشپاس
سيرف اوكورمك ايمش نخنخه سعل اح ونحيم
زفزفيدن كبى اقسرمق ايمش عطس وعطاس
آرديكه باق به پست بنكر و انظر حلفك
من كه كيم چاغران آوازدهنده رجاس ٥٠
نهد * واسب آت اديدر بين ديمك اركب بسوار
خيم * وخركاه اوبه در چول اديدر جل و پلاس

٦٥٠ * تكريدن قورق كه سندن حذرايتسون هركس *
* ترس ازيار خدا كز تو بترسد همه ناس *
* اوليابه اوله مز ايكى جهانده غم وخوف *
* اوليا رابد وكيتى نشود خوف وهراس *

* بکر معنیلك فی جمله لفظ کمعروس *

بر * وحید * ویك ایمش قوتلو همایون مرغوس
طوغریدر * قیم * وراست اسکی نوان وقدموس
اکلمق * فقـه * وشـناختن اوغوز ابله کالوس
اوصلو فرزانه وداهی دلی هـار ومموس
کسپرجهـا ولا کی * درر * اینجولر در
دبنـدی دریا دکزه قلمس وطم وقاموس
آب پسمانده و * سؤر * اول صوکه ارتوب قالمش
بئر * وچاه اولـدی قیو مانده چواز وجاموس
باغلمق بستن وبند بدن ایمش * عقد * و * نکاح
مهر * وکابین در اغرلق که کلن دغد وعروس
صاتمه در * بیع * وفروختن طوتیدر * رهن وکرو
آشتی * صلح * که بلرشمه کیم زره ولبوس
دیندی خرسزلغه دزدیدن ودزدی * سرقت
ویرکی بخشش * هبه سوکند یمین * حلف و * غموس
قورتولان * معتقـه * و * معتق * وآزاد شده
عبد * قول بنده یوزی اکشی ترش روی وعبوس
اولدی * قسمت * ویرجی بهره دهنده * قسام
هم خداوندو * ولی * اسی قوجه پیر وقعوس
دیندی اولدرمکه میراندن و * قتـل * واهلاك
مردن اولمك عطب وصاعقه وحور وفطوس ٤١
وهم * یول راه * ربوا * ارتق اولان نسنه فزون
باخس اکسك کم وپوللرکه پشیها وفلوس

٦٦٣ * مأخذم سبز دهست از کتب معتبره *
* سبعة لابحر ومصباح واساس وقاموس *
* اختری وانقولی فرهنك ودشیشه برهان *
* نعمة الله وسرودی قره پیری بابوس *

اصطلاحات فقه *

* مأخذ لغات تظم الجواهر

پرتو

* پرتواین قطعه ام از مهر عرفان مقتبس *

وا آچقدر * ظاهر آوازنهان حس کزلو سس
بالکز تنها * وحید * اولدی درا چاکدر جرس
اویانق بیـدار وساهر شبروان قوللر عسس
ادزد و عمروط اوغری بکجیلر نکهبانان حرس
کل وعاط وچ وله بانك خوش ایو سس حسن صوت
عندلیب وزندران بلبل قفص کوجان قفس
هیزم اوطوندر حطب کانون آتشدان اوجاق
سوختن احراق یاقق شـعله درتاب وقبس
سخن وکرم اولدی صجاق جام مرخاض وکدوخ
داخی مالشکر تلاك دلاك کیر کاخج طفس
سونکر اسفنج ابرمرده قلزم دریا دکز
طالغه درآذی وکوهه چث چورچوب خاروخس
بادرنك وچالغ ویکران وچهری آت ایمش
هیکل اضریج وحصان عوام ومشکول وفرس
نزع قوپارمقـدر انکسیزیدن وانکبخـتن
اولدی جسپیدن یاپشمق اصق ولزق وجس ومس
کوج یتشمك وسع ویارستن قولای بون ویسیر
صعب کوج دشوار وآسانی قولایلقـدر سلس
خان ایمش مهمان سرای وخانچه وفندق رباط
عبر وارقش کاربان ونقشپا ایزدر دعس ٥٢
بیم * قورقودر فزع دبومه وهامون اووه
عنوره * وخوره دره غوته صویه طالمق غمس

٦٧٦ * لا تفـکر ذات مولینا اله العالمین *
* صنع خلاق جهان را فکرکن در هر نفس *
* ناامید اول دهردن * مولی یتر غیریسی بوش *
* از جهان نومید شو الله بس باقی هوس *

اصطلاحات علم طب *

* پیش از مرگ بجان علم فرائض را کوش *

حاضر آماده مهیا کبی ایچ اشرب نوش
بللو دانسته و * معلوم * ایشت اسمع بنیوش
اولدی کاهوکب وکاهوکبی * تابوت * واران
طلاح * مرد اولدی دیمکدر اولی مرده * منعوش
جامهٔ مرگ و * کفن * بزکه جنازه صاریلور
حاضر ایت * جهز * وامادهکی البس پوش
صوی * نسب یال اتاصوبی * عصبه * خویش پدر
رق * وچاکر قول ادی صات دیمه در بع بفروش
مال مرده اولی مالی * ترکه و * میراث
مال باقی دیمه پسماندهٔ مال و * خنشوش
اقربالر * الو الارحام * ایله خویشان اولمش
قاری زن * بهکنه سرسم متحیر مدهوش
اوغول اناسنه دی * ام واـلد * مادر پور
رابه * مادندر اوکی انه صاغر کر اطروش
صورمه پرسیدن ایله * مسئله * وفحص وسؤال
قسمت * وبهره نصیب اولدی قولاق مسمع وکوش
کیر وکس داردو * خنثی * ذکر وفرجی اولان
کوچ ایمش * مشکل * ودشوار صیچان فاره وموش
درته آب شدن * غرق * صویه باتمق ایمش
یغمه واکردن و * تخریب * وتهی باهی بوش ٥٢
جن * ودیو اولدی پری مردم وانسان آدم
خطف * قاپمق ربودن اوص آدی نهیه وهوش

٦٨٩ * برسوزی سویلر ایسك طوغریجه دی یوخسه صوص اول *
* کر بکویی سخنی راست بکو ورنه خموش *
* سخن ماست کزیده چو زر ناسره نیست *
* قولنا منتخب لیس کنصر مغشوش *

میکند

* میکند از بحر نظم گوهر معنی خروش *

اشکنده کسرایدن * قهار * یابس قوری خوش
پیشرو * سابق * بکندر اجتهد چالش بکوش
چرب یاغلو در دسیم وشوخکین کیرلی وسخ
سمن وروغن یاغ دهان یاغ صاتی روغنفروش
بلنه در پالوده فالوذ وسر طراط وسریط
هم قطایفدر کنافه فرخشه بال شهد ونوش
مست ونشوان یعنی سرخوش غبسه ومجنون دلی
خند ریس ومی سجیدر ایچمه لاتشرب منوش
تاز باز اوغلانجی لوطی کلب وسك یعنی کوپك
پوشت ودعبوث وسرا پلی بغل قاطر چموش
قحبه غرشلافه سحاقه زنبقجی سعتری
جالعه بی شرم ادبسز اکریدر اعوج لبوش
رجس وچارهٔ نجس آدیدر شخ وشاشه بول ایمش
عیدرنك وبلاله سویله اسکت خموش
خنس وهر باسب سیاره کنشدر شمس ومهر
قز خریده نارور اولدی پسر اوغلان بجوش
بار جل بامرداره سخت وشفو اولمش حرام
پرنیان دیباج اطلس کیمه لاتلبس مپوش
مرطبه ومسربه اوتلاق چراکاه وچرام
هم چریدن اوتلامقدر ارتعا رعی ونفوش ٥٤
دن * وخنبه کوب چناق آدی زکنده وقصعه در
ثرب * وپیه ایچ یاغنك معناسی چامر طین ولوش

٢٠٧ * یاذکی حصل رضی المعبود فی حسن العمل *
* هرکسه ایله تواضع اولمه اصلا خودفروش *
* شد جهان پر کوهههای آب داما چون خطوط *
* کانت الدنیا علی امواج بحر کالنقوش *

خوش ضم ومد نماه
معجمه ایله نوش وزننده
فوری معناسنده عربیسی
یابس در *

* اقربایه دائر لغات *

* كوهر این نظم من ازصدف دل مپاش *

كوجلو توانا * قدیر * اوله ایدی لیث كاش
بنده و * عبد اولدی * قول لاتكن اولمه مباش
خویش خصم * عتره * درصوی آدی * قوم وتبار
خال * ابله كاك وطایی سمته سباط وفراش
حالق * وبستان ممه سود آدی شیر و * نمیم
توأم ایكز همشكم واضح آچق اولدی فاش
حمأ * وخسر قاین اتا * صهره * خسو قاین انا
افدر و * عم * آموجه هم وكدرد ر زغاش
راستق آدی راسخت و * وسمه * بزك زین وزیب
هینه و * حنا * قنه رنك آدی * لون * وكواش
امرأ * وزن قری خواهر وهمشیره * اخت
قرداش ایمش دادر * اخ * هیچ دیمه لاشیء لاش
سبط * ونبیره اوغول اوغلو پسر * ابن * اوغول
دختر و * بنت * اولدی قز سلعه پرندین قماش
شوهر و * زوج * ار ایمش * زوجه * وهمسر قاری
ضره * هو وینكه در قوصمه اتاعه مراش
كوبه كوكاه و * ختن * بیوه و * ایم * كه طول
عرس * دوكون سور ایمش شاد سونمك اشاش
ذلك * آن مرد اوار * تلك * اوزون اول قاری
٥٥ زیستن وزندكی اولدی دیرلمك معاش
نه * قودیمك صنع كبی بالته تبر فأس ایمش
تیشه * كسر در قدوم اولدی حجر سنك طاش

٧١٥ * ای فرنورد و هر دیدهٔ جان و دلم *
* حسرت مژكان تو كردم مراد لخراش *
* بارغم عشق تو قامت من كرد خم *
* شد دل من در شب هجر تو صاحب فراش *

كتاب

* اصطلاحات علم اصول فقه *

* كتاب اسمه حككك ملی صدرك نقش الفص *

خبردار و * خبیر * آكاه صورمقدر سراغ ونص
صراط * وسنت * ره یول سكرتمكدر دویدن جص
كتاب و * سفر * ونامه هم پرنداور قلج ماضی
دی زرخه ثله وجوشن توغولغه ترك هم دومص
بركدرمك بهم آوردن و * اجماع * ایله تبتیل
قیاس * اندازه كردن اولچمه دركسمك بریدن قص
قلاوزلر * ادله * رهنمایان دردچار * اربع
توقف طورمه استادن صووب ایمك مكیدن مص
اصول وبیخها كوكلر كانها و * قسی * یایلر
بوداقلردر * فروع * وشاخها اوق تیرایله معقص
اشارت كردن و * تلویح * وصبغ اهواه رمز ایمك
آرتمقلق ایمش * تنقیح * وپاكیدن كرج كج جص
كرك بایسته و * واجب حرام اولدی شهاد * وسحت
قبیح * وبد كتودر دز دوش خرسز دیمكدر شص
كوزل خوب و * حسن * ایمان باور كردن ایناتمق
مال * كفر * وپوشش اورتمه در دململ نخود حمص
دكشدرمك دیمكدر كوهرانیدن كبی * تبدیل
كیدرمك * نسخ * ازاله كردن وارزان اوجوزارخص
مقید * بسته باغلو باشی بوش * مطلق * رهانیده
٥٦ پچی كیم بوینوزی اكری بزكح فاخ ایله اعقص
بناج * آواز سك ایت صوتیدر نبح اورمه لایدن
كذوب آسادر وغكودر یلانجی سورمه راندن نص

٧٢٧ * كلامی جوهر مستخرج من معدن العرفان *
* بو بر آویزهٔ مرغوبه در طاق قبوله اص *
* پناكاهم درحق شد ز جزاونی رهید نكاه *
* ملاذی كان باب الله مامن غیره مخلص *

* احفظوا بحث لغاتی بکمال الاخلاص *

شاه و * مولی * وکیا شیر ارسلان قصقاص
کرزن * اکلیل * که تاج لامع وتابنده دلاص
صاج بسوته شعفه صاج یاغی موبند وعقاص
شعر قیل موکبی جنبستره چیره ممّاص
ایکده چوبدانه غبیرا آلج ارذف زعرور
قیصی مشمس وسرمش ارك آلو اجاص
رایحه‌ له قوقودر برعم اشکوفه چیچك
کبه‌اوت مجمر وبابونه پیادیه قرآص
دینلور شاعره شعرور وسخنساز کبی
سوز سخن نغیه در وغکوی یلانجی خرّاص
بازداشتن کبی منع ایتمکه تذوید دینور
دور کردن اوزاق ایتمك عربیسی انشاص
کیرمه در درشدن وغوط قپوشوکجه در
دیندی پرشیٔ چیقارماغه سپوختن افصاص
یاره مز دنکل اشرصو چلوك نهکار واثوم
ایب سحیل ورزه بوغمق خفه کردن اغصاص
زو آبی صولی لیزیده قارشمش مخلوط
ون وورژه طوری معناسنه در محض ومصاص
شار مار اولدی یلان اخزم وافعی وحنش
٥٧ حضف وصداد وحباب اسود وایم وقصقاص
زن * ومرنه قاری شرمیدن اوتانمق اختنات
ذام * ونك عیب واپاسی بچه اولدی وصواص

٧٤١ * اولادی سرجه دلم آغ کیم اوکبسولردر *
* صاد عصفور فؤادی شرك وهو عقاص *
* نیست ازدام جدا وستم اورارسنی *
* ماله من قفس الغرفة والجور خلاص *

شوکجه فتح شین معجمه وسکون واوو فتح کاف وجیم معجمه اخرده ها ایله باب وقپو معناسنه در فارسی دردر *

* شعرنا کان معانیه لکم غیر عویص *

صانع * وپیشه ور ایشجی یه دی کوج تاب ونویص
سخید ر رادو * مبر * اورتاغه هنباز وشقیص
پشتری می سسند آلور بونی هذا این را
لم یبع صاتمدی نفروخت اوجوز ارزان ورخیص
طوقومق بافتن وهلهله بزشرب وخشیف
دیدیلر کوملکه پیراهن وسربال وقمیص
طوپراغه خاك وثری دی جدث وکور مزار
یاتمه در بخغه وستان اولدی درمرده جنیص
فتوه سوفار کزاوق سلطه ومرسال وتموك
دینلور تمرنه پیکان وچپو نصل وخریص
رنج وآز طمعدر قوجه پیر وعدمول
شره منداولدی طمعکار اوله نك آدی حریص
لانجی کلمه مبا طورمه مپا لاتثبت
کت رواذ هب قاچه جق یرکه کریزکاه ومحیص
دوزش وخرزه دیکش برتماج ایمش تفرجه چاك
دامن وزیل اتك شکلسه ترزدر دخریص
مس وتوبال باقر قبرس وصیدان ونحاس
قاب قالا یلامه در ارزیز بسودن ترصیص
یقمه در دعژه وضعضعه ویران کردن
٥٨ یاپمه سازیدن وترصیف وبنا وتلصیص
نهج * وره یول دیمه درلغمك آدی نقب وسمج
خندق * وکنده که هندك طار ایمش تنك ولحیص

٧٥٤ * در محبوبدن اوزکه بزه وارمی ایوبر *
* غیره من باب حبیب الناخیر مفیص *
* در فراقش بید حضرت دستور عشق *
* کرده‌ام حال خود آن شاه جهان را تلخیص *

وستان فتح واو وسکون مهمله وفتح ومد تا اخرده نون ایله یاتمقدر عربیسی * بخغه در

* افاض كل مفيض الهنا الفياض *

بعيد * ودور اوزاق اينلو پهين وثجر وعراض

بليجى * عالم * ودانا پزيره التون ناض

خبر حديث * وپيام آمد واتى كلدى

دى بوللره * سنن * وراهها شتر دوه عاض

پياپى و * متواتر * پرى بر اردنجه

پكار چشمه و * منهل فراح يول فضفاض

دى ظاهر اولنه * مشهور * وآشكار وبديد

به وبهين ايودر * صالح * آق سفيد وبياض

قيرق شكسته ومكسور بتون * صحيح * ودرست

ضعيف * ورخته وخسته اوفاتى ريزه رضاض

كوزل * حسن * كش اشى يوق * عزيز * وبيهمتا

زمان * مسند * وهنكام اندك آز براض

دينلدى قالقمشه * مرفوع * فارسى خواسته

كران دى قتلغه لخط وغلا وجدب ونفاض

فرورونده و * نازل * انيجى يول ره ونجد

دينلدى اورمانه بيشه وغيضه جمعى غياض

بلند وسامك و * عالى * وشامخ اولدى بوجه

دينلدى باغچه به كلزار وروضه جمعى رياض

سماع * ايشتمه شنودن داياق * سند * تدبه

٥٩ اودون دسوك وحصب يانقه سوختن ارماض

زناء * وعهر و بغاء وپليد كاريدر

نبيذه * پيج خشونت اوربه يعنى جامه فراض

٧٦٧ * عن النصيحة لا يرغب الحسيب ابدا *

* اوكوتدن ايلمز اصلا اصيل اولان اعراض *

* يفوز من كتم السر من حايلته *

* زدوستان نكند هوشمند استقراض *

اصطلاحات علم حديث *

زنا مقام تركيبده مستعملدر *

* قد ابيع القند للاطفال فى مصر القريض *

عست واره * موجود * اقارصو دربغار آسا فضبض

آريجى * فارق * جداكن تيرز وچابوق قبيض

قويوچه بود آب شرين عذب طتلو صو ديمك

ناودان مسيزاب اولولق اقق تراويدن بضيض

تكنه در اجانه ناوه تشت ايله مركن لكن

يغسل وشويد ديمك يور شسه يايقانمش رحيض

بقلة الحمقا سمز اوت پخل خس كاهو مرول

خضرت وسبزى يشللك تازه در كنجك غريض

كوركجيدر فراو وتكر فروه وموينه كورك

سلعد وكاله قاشدر اينلو پهنا ور عريض

معنئ شيبا زبان مسلاق ومنطيق وفصيح

كودى كلمة شعرك آدى ميوهٔ دل هم قريض

از خدا دارو دوا من حق نكريدن علاج

آغرى در دوداء وعلت خسته رنجور ومريض

عنده نزدش يني نه كلمه لاتأت ومبا

ميرتد يضرب اورور كبنلوكشى كسير بغبض

بويكا هذا الطرف اين سوى وجنب وزديان

دونمه در حيدود وكرد بدن فرم غصه جريض

يلدرمدر صاعقه ازخش فلك كوك آسمان

٦٠ برق وبخنوه اولدى شمشك چاقسى رخشش وميض

ودن * وتركردن يشارتمق ياره جرح وريش ايمش

شفت * وقيح اولدى قان آقق يارهدن اتهار انبض

٧٨٠ * تيغ عشق اولدى دلمده پارليان شمشك كبى *

* فى فؤادى كان سيف العشق كالبرق الوميض *

* خير خواهم ازخدا خواهند كان علم را *

* استفيض الخير للطلاب من رب مفيض *

فصيح مقام تركيبده استعمال اولنمشدر *

* مالی من قاریٔ غیر دعاء غرض *

مالك * وجم پادشاه اڭچه هر بوه ونض
طبب * وپاك آریدر کام ومراد وغرض
سلعه وورغاره اور سعفه سربه چبان
نبخ وشرکدر چچك حصبه مویزك هرض
مویه بکا آغلمق کوزیاشیدر دمع واشك
قطره چکه طمله در اولدی صوآب وبضض
دوع کوکل دل طلاق اولدی طحال وسبرز
شش ریه در آق جکر روده بغرصق ربض
صلب وشدید وقوی زبغن ومرپاش پك
دوکه ایمش کوفتن سحق کبی وثم ورض
مرتع وتیمار اوق یای آدی تنبك زجوم
باقه نکاه ونظر پوطه تفك هم غرض
ایچرو داخل درون عکسیده خارج برون
وحصه وزم درصوق کرم صحجاقدر رمض
بأکل یرمیخورد یهمرو ریزدد وکر
دوحه اغاجدر تکن قورد آدی بدره ارض
تاوك وکسعوم اشك هم بغل استر قاتر
مهره دبنور بوبخغه عطفه وحرج وخضض
صبت وصدا وندا صوت سس آوازایمش
اولدی برنك وجرس چاك دوه اشتر حفض ٦١
نای * قشدر قصب ارمغه دی نهر ورود
منجر * آقن روان کول شمر ومرتکض

٧٩٢ * صاقله بزم تکریمز کوده مزی درد دن *
* احفظ ایاربنا جثتنا من مرض *
* مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن *
* نیست بذات خودم عشق ومحبت عرض *

مهرقنع وسکون میم اخرده راء مهمله دوکش * ... معناسنه

* باب ارباب تصوف لی مثوی ومناط *

اصطلاحات علم تصوف *

قورتران * مبجی * رهانده یکت مرد عطاط
کاخه یعمور * منبب * ورده وصف وسماط
شیخ * وپیراولدی قوجه عاٸل و* درویش فقیر
تکیه در * خانقه * وزاویه دل * قلب نباط
بیلیجی * عارف * ودانده * سوا * جز بشقه
قلاوز * مرشد * ورهبر دوه اشتر مشیاط
فقرا کیدیکی * شی * خرقه * وکول وماشاو
صومعه درزشتن و * تجرید * دوشك پوب وبساط
جلدو * پوست اولدی دری چوب و * عصی دردکنك
بوجیدر رهرو و * سالك * یول آدی راه وزراط
اویانقلق * یقظه * وسهر * وبیداری
بام طك * صبح * وصباح * وسحر * وفجر وغطاط
کزلودر * سر * ونهان کشف * وکشادن اچق
کشش * وجذبه * دینور چکمکه یان نزد وملاط
دیکلمکدر شنویدن اذن و * سمع * و * سماع
عزن وبانك زدن یعنی چاغرمق ارطاط
هوشیاری کبی * صحو * اولدی آیلق ضدی
سکری مستی دی سونمککه شادی ونشاط
یایمه کستردن و * بسط * المه ستادن کبی * قبض
دینیدی کوچاو اوسبانه ماعون ورهاط ٦٢
سب * وشتم ایله دشنام توکورمك تف وتفل
رخو * یومشق دیمه در نرم سومك خلب ومخاط

٨٠٦ * کسه لی رشتهٔ امیدی اودرزی بچه دن *
* کان لی ثوب هوا اضیق من سم خیاط *
* بهرهٔ غاش بکیتبست جفا وآشوب *
* قسمة العاشق فی الدهر بلاء وهیاط *

* هذه القطعة فی نهج كتابی هكلقبط *

تك ايمش * وتر * ويكانه بويه در رنك ولبط
پندكو * واعظ * اوكوت ويريجى قان خون وعبيط
عيد وبيرام جرش زله وسور اولدى دوكون
مشتولق مژده بشارت سوينن شاد ونشيط
هوش اوص نهيه خردمند وزكى عاقلدر
هار ومسعور دلى احمق اولان كول ورطيط
آخر آكنده مصاصه فرس وشبديز آت
قلو اشك خرسى آواز در از كوش ونخيط
نوجبه سيل چراف ايله جحاف ودفاع
صاف وناب آرى بولانق صو ايمش تار ومسبط
جوجن وجوجمه در قرمزى كل داخى سرشك
ياسمن سمسق وسخلات چه شخكاسه سقيط
پوليچه سقنجه وسفته ورق اقچه سره
صيرفى كهبد وصراف سخى راد وسقيط
جبر وآغوش قوچاق سينه وحيزوم كوكس
درميان كردن ايمش اورته ده قيلق توسيط
پنالور خورده شود يوكل نان خبز اتمك
دينسدى زيتون باغنه رغن زيتون وسليط
قحسان وكف مل يعنى شرابك كوپوكى
٦٣ دردمى طورطيسيدر قلدة صهبا وسعيط
اسب * وطرف آت كنشه جاريه وشيد دينور
ضحوه * وچاشت كه قوشلق يل آدى سال وقيط

٨١٩ * دلمى اغزمى حفظ ايليه پاكلشدن حق *
* عصم الله لسانى وفمى من تغليط *
* فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلات *
* لفظ ابن نظم لطيفم كهر بحر محيط *

قطعه

نوجبه فتح نون وسكون واو وجيم وباء عربيه ها ايله سيل معناسنه كيم عربيسى جراف وجحاف ودفاع در *

* قطعة قد صححت لا تقرؤها بالغلط *

دهر * وهنكام وزمان اولمش ميان اورته وسط
عدل ايدن دادار * عادل * عدل ايمش داد ووسط
اوصلولق فرزانكى هوشى خردمندى ارب
اوصلو فرزانه دهى كوسج تنك ريش وأثط
آدم اوغلونده بمردم زاده فى الانسان ايمش
فرمش اونوتمه امه ياكلمه هفتوت وغلط
لاتكن اولمه مشودار غين دژ آكاه وغضوب
شنشنه خويد رمنش طارلمق آرغيدن سخط
رفت شاكرباه اولاق هكندى ديمك راح البريد
برنا منند كلمدى لم يأت يول راه ونمط
مائده وطريان سفره جنين وخون دست
ممتلى وپرشده طولمش ديمك قازغاز وبط
صايد يلرعد واشما ريدندر آلتون زر نضار
ارزق اكسك سز ديمكدر بى كم وبيش وشطط
يوك چكندر باركش حمال يوكدر حمل وبار
ارقه ده فى الظهر ودر پشت وسپيد تريان سفط
مشط ومشقادر طراق شانه سفاهن فارسى
چوزمه در حل وكشودن صاح ايمش كاكل سبط
ضفر وتنبيدن اورمك بوكه عبل وتافتن
٦٤ صاح قورجق اولمه درتابيدن كيسو قطط
دين * بورج آوام دلسز بى زبان ابكم كبى
ضائل * ولاغر آريق ديشسز اولان بى كارث الط

٨٣٢ * مر بزركى جوان اندر كوال دانشست *
* انما عز الفتى فى كسب عرفان فقط *
* جرم عينى فى بحار اللطف كالخث الدنى *
* يا الهى منك ارجو رحمة لا لى قنط *

اثط فتح همزه وثاء مثلثه ايله كوسه وكوسج معناسنه كيم فارسيسى تنك ريش در *

* لك من بحر فؤادی درر اللفظ لفيظ *

صاقلین * حافظ * وعاء ایله نکهدار * وحفیظ
اندرز سفر وکتاب اوکه ستون دن تقریظ
نیزه ورمح آدی مزراقدر اوزون طوط ودراز
خشت ایمش نیزك وشل هم قصه کوتاه وعکیظ
دائبان وملوان در کیجه کوندز شب وروز
تلو وخواندن اوقومق لازم وبایست ولظیظ
ایبلکه پوسه وسلك اورغانه دی قلس ومراز
شخت ونارین دیمه در اینجه یوغون سفت وغلیظ
باغچه فالیز وخضیله چه ندا وشبنم
بور وبشکونه چیچك صاقسی سفال اولدی شقیظ
فربهی اولدی سمزلك اسن وبذم وعسن
هم سمز فخرز ولمتر کبی زهلوق وبظبظ
اولدی آماس وورم شش فرقوتن وکنده
لاشه در جیفه ومردار اولیدر مرده جفیظ
آمد وآید هم کلدی کلور جاء یجیء
کبرایله کتدی کیدر رفت ورود جاظ یجیظ
پادشاهك قپوسیدر کده وباب السلطان
چاوشه دیندی یساول ایله سرهنك ودلیظ
یك آزاد کترا قل طوغریسیدر صادق وراست
٦٥ قین قول برده واتباع ووشاقان ووشیظ
هس * وکوییدن ایمش دوکه یمك خوردن واکل
هضم * والزش که سکرمك کبی ماند ولحیظ

٨٤٥ * انجق الله ایشیدیجی بیلیجی صاقلیجی *
* انما الرب سمیع وعلیم وحفیظ *
* انت فی منزلة الوصل بشیش وهشبش *
* انا فی بادیة الهجر حزین وکظیظ *

* لایقارب عندنا من ماله فی الشعر حظ *

یارادن * منشیء * ویزدان در خنك بختلو احظ
یاور و * ناصر * معین یاردمجی وایه پای وحظ
برغمان ثعبان یلاندر کال اورمجك عنکبوت
صوقه در لسع وکزیدن اولدی ام درمان حفظ
فیلم وشانه طراق حلاق بربر سرتراش
ریش ولحیه عنفقه صقال قال اسبر وجنظ
خانه ها اولر بیوت ابواب ودرها قاپولر
درشوید واد خلوا کیرك شتاب ایومك تکفظ
کشتن اولدرمك اماته اصمه صلب آویختن
لص ودزد اوغری کتو آدم دیمك بد خوی وفنظ
غوك وصفدع قوربغه جریث ماهی در بالق
غمرود امادر دکز باران یغمور اولدی لظ
ابوه در ابی سفرجل کبم بدم خوردم اکلت
حصه وسربخش قسمتدر انار ونار مظ
طام سقف واشمانه کوه روزن پنجره
صرچه میتا واسربابست واجیدر ملظ
شاة وضأن اولدی قویون فرفیر ومیش وکوسپند
قورد ادیدر کرك وعسعس منع کردن قومه دظ
جنجك واسبست یونجه حند قوق وفصفصه
٦٦ کاکیان احریص اصفرتره پرغند وقرظ
وین * اوزوم انکور اویره قرقف وصهبا شراب
نضح وپشخیدن صوصاچق طاسه اندوه وغنظ

٨٥٨ * صاقنك ای طالبان سز چوق یمکدن اویقودن *
* احذروا یاایها الطلاب من نوم وکظ *
* در بر صاحب معارف نیسب خواری جهل وش *
* عند ذی فضل وعلم لبس ذلا کالنکظ *

تتره قدری دباغت
ایتدیکلری سماق
* بیراغیدر

* لبس من اشعارنا حظا لاشخاص غلاظ *

فرد * وتنها یالکز اولدی د وکوش جنك وتماظ
حق * وداد وعدل غوغا ایمه جنکیدن تکاظ
بزه در فینا ودرمایوق دیمکدر ما ونبست
دشمنی دشمنلك اولدی مرّه ومقت وکظاظ
اولدی بیماری ورنجه خستهلك سقم وضنی
مردن اولمکدر عربجه تعس واعصاف وفواظ
قوقلق بویدن ونجو وشمیم واستیاف
طائمه مسریدن چشیدن تازیسی ذوق ولماظ
در درون فی الجوف ایچده وآتش ژغل
یانمه ورکردن جوی یالك زبانه وشواظ
دزد خرسز لص وخارب شص وطل وخمع ایمش
هم عربده اولدی براوغری آدی دزدی شغناظ
بنکرد ینظر باقر باقمق نکاهیدن شفون
طرف ودیده کوز اوجیدر کوشهٔ چشم ولحاظ
دان بیل اعرف صاقلمق اولدی نکه برداشتن
وعی وکمی واحتراس واکتلاء واحتفاظ
بصر وبیند کورر هم رأی ودیدن کورمه در
بین کور ابصر کوز قپاغی بام چشم اولدی حجاظ
اووه در اسلبس وبیا فارسی هامون ودشت
معنیٔ بالای کوه اعلا یری طاغك شناظ ٦٠
سهب * وعوام وخصان وسابح آند راسب وش
ضاع * کمشد ضایع اولدی شی دیمك چیز ولماظ

٨٧١ * آهوبی کم کردبارمز کرشمه هوش من *
* ظبیة قد ضیعت عقلی بایماء اللحاظ *
* بشنوید این پند مارا دکله یك بو نصحمز *
* انما عز الفتی فی حسن خلق واتعاظ *

ورکردن قیع واوباء
یانمق معناسنه کلیر
عربیی جوی در هوا
وزنده *

* قاش النظم من دیباج نثر فی البها انفع *

جلیل * اولو کلان پك یوجه در بالاتر وارفع
کولن * ضحاك * وخندنده بهادر شیرمرد اشجع
کونشدر شید وغوره طوغدیغی یر خاور ومطلع
شعاع وپرتو آیدن کولکه اولمش سایه وشعشع
هجاج ورأس وسر باش اولدی کل کیمسه چسنك اقرع
صاچی چوق آدم آدی مردانیه موی هم افرع
سیه ادهم قرادر صاری زرد وفاقع وناصع
ببردر فلفل وناغشت صفران کرسم وایدع
کور اعور خشت اخرس دلسز اولمش بی زبان وکنك
چولاق چنك اجزم آیدر طوپال لنك اعرج وهجرع
بهادر مغشم وهیذام هم کندآور وآرخد
شتردل بی جکر قورقاق جبان وهیرع وکعکع
قمیص وپیرهن کوملك بز اولدی لهلهه کرباس
قدید وکهنه اسکیدر پچاوره کابك ومیدع
طومز عفر وکراز آبو دیمکدر قاره وکهنی
ثعال وروس دلکوهم چقالدر راهمر ووعوع
سکبکدر شادن وآهو صغن کاوزن هم یامور
جبل طاغ کوه طاوشان یاوریسی لاغو نبچه خوتع
کفیله دیند بابیزان وضامن دین وتاوان بورج
یمین سوکند آند اولمش کواه وشاهد وهقنع ٦٨
زکام * ارض وخشام اولدی اولمدرام فشم مرك
خرافج * زندکی دیرلك فراختر پك ککش اوسع

٨٨٤ * خدایه قوللق ایت اولدرمین رزقه قناعت قیل *
* بمعبود الانام اعبد بقوت لا یمیت اقنع *
* مرو بامجلس باده توساز لابه رامشنو *
* بنادی الراح لاتذهب بباب اللهو لاتسمع *

زکام مقام زکیه
مستعملدر عربیی
ارض وفارسیسی
خشام در

* ان هذا الدر فی بحر کثیر الانتفاع *

کردکارو * مستعان * تکری یکت مرد وشجاع
صاچجی پاشنده * ناشر * اکه کشتن ازدراع
یوتمه واریدن نواریدن ترقم ابتلاع
رژده اوبور سرواط قوصمقدر هراشیدن هواع
باهه ونوفل دکزدر آبخوست آطه بضیع
هم سرن تیرو قریه یلکن اوزار وشراع
آغری درغفری وجع هم غلق مخن وغرنك
دردسر باش اغریسی غول وشقیقه وصداع
احتضان قوچق نجالیدن قوچاق حجر وکنار
لثم وبوسی اوپمه در بدرود اسنلشمك وداع
بوله وقصابه امزك کوز بازدق تنك ایمش
شیرسو رضیع آنی ایچمك شیرخوردن ارتضاع
ربما وقلما ازکره اندك بار ایمش
وَد سومك مهر واخوردن قایرمق ارتفاع
کنکران چاودر علس هم دخن اوزن طاریدر
کبل هم یازیدن اولچمکدر کویز اوچلك صواع
ارکك ارسلان شیر نرضمضم کلد قپلان پلنك
پارس ایمش یوز وشکیمه یرتجیدر دد سباع
سن ودندان دیش آدی پستان وثدی اولدی ممه
٦٩ شکم اصرمقدر کزیدن امه مسریدن رضاع
طس * وپنکان طاس آدیدر تبسی دیسق تشخوان
ضیفوا * مهمان کنید ایلك قوناق برترس وقاع

٧٩٨ * من شنیدیم ازد وهر رازی کذشته فاش شد *
* قد سمعنا کل سرجا وز الاثنین شاع *
* رازهای عشق را باکس مکو خاموش شو *
* قال صب عارف للارض اذن واستماع *

* من اتی معراج اشعاری له قدر رفیع *

کوك سما وآسمان خلق ایلین یزدان * بدیع
امر وفرمان یرلیغ ومنقاد وفرمانبر * مطیع
حفر وکندن یعنی قازمق قازمه صاقور وترشت
نزف وکنیدن صوچکمك قویدر چاه ونقیع
چون بریدن کسمه قضب وجذف وجزل وبتك وجز
دیدیلر کسکین بچاغه دشنه تیز وقیع
ات آدی لحم وخوا عظم استخوان یعنی کموك
نرم یومشقدر سخام اولدی قتی سخت ووکیع
کشتن ونسیار کزمك بدتر اقبح پك کتو
ایسله اصنع کارکن چاپوق شتابان وزمیع
مقطره وکنده طومرقدر اپاق پا حامله
سلسله زنجور زنجیر ویبون کردن تابع
ازتکن من نخل اغاجدن جنی وچیدن دیرمه در
فارسی شایه یمشدر نوعه وخرفه ینیع
بهجت وخوبی کوزللك قبح وزشتی ضدیدر
روح ووشت اولدی کوزل شی زشت چرکندر شنیع
صوچلودر مجرم کنهکار اوردیمك اضرب بزن
تازیانه قامچی اولدی سوط وعرفاص وصریع
کوسپند ونعجه قویون حیرم وجودر صغر
٧٠ سیله وکوباره در یعنی سوری سربه قطیع
عام * یل سال ومسن وسالخورده یاشلودر
شیخ * وپیر اولدی قوجه یوکسك دیمکدر بررفیع

٩١ * روکلستان را بهنکام بهمار ای پورمن *
* یا بنی اذهب الی البستان فی فصل الربیع *
* باخصوص آن بغچهٔ مرغ سرا در نخلهاش *
* سیما حش وفی اشجاره طیر سجیع *

* يحصل الفيض بانشادك فى نظم بليغ *

کت * عظيم * اولو دیمك آت آدیدر باره فریغ
سوکلی دوست و * خلیل * اولدی حسن کوبجك سیغ
خسته اولدی ستمشد داء یازق حیف ودریغ
همیغ ومرك اولوم دیرلك ایمش زی ورفیغ
کرم ورزباغ تیکی کحب قوروقدر کنشو
اوزم انکور وعنب صالقمی عنقود وسریغ
ارقم ومار یلان لدغ وکزیدن صوقق
دی عدو دشمنه کاشح دخی کین حسنه وریغ
نصع وایلاد ونتاج اولدی طوغورمق زستن
انامام ام یکی طوغمش آدی نوزاده صدیغ
کارد وسکین بچاق تیز وذلق کسکیندر
قین جلبار ونیاب اولدی قنج مهزم وتیغ
دلیلك شیفتکی جنه ومجنون دلی هار
سرسم آدملك وکانا دخی هجهاج ورديغ
عابه وبیشه در اورمان اووه دشت وفیفا
صخره خاراقیه در طاغ تپه‌سی شاهق وتیغ
زوبعه دوله قاصرغه بلوت ابرو عارض
چه نداژاله دومان اولدی ضبابه دخی میغ
قورقودر زاد وترأزؤ فزع وبیم وهراس
٧١
هصب وهجهاج وهرب قاچغه دی کند وکریغ
کان * ومنجم آدی معدن دمر آهن هیرب
آبخنك * واسر وشبشه درای مرد بلیغ

٩٢٢ * کردآن چشم سیه صبر وقرارم یغما *
* زد بجان ودلم آن غمزهٔ خون خوارم تیغ *
* کندی مقصودمه بن ایرمدم ابواه ابواه *
* نشدم نائل کام خودم افسوس ودریغ *

* هرکه این قطعه کند یاد شود صاحب توغ *

نکری * ال * ایزد وکون طوغمه سیدر شفته بزوغ
مه * قمر * آی دیمك ایدنلق ایمش فخت وفروغ
شیر سوددر حلب ودرّ ورثیه وغمیم
صاغمه دوشیدن وتهشیم مخیض آیرن دوغ
غاوشنك اولدی مسس سلب صبان سکه غباز
ثور اوکوز غاو بیوند ورق آدی نیر ایله یوغ
بعث کوندرمه فرستادن ومن کس کیمسه
نامه رقعه بتی آخیدن ایرشمکده بلوغ
صویولی ناصفه وسیب وعقیق وکهریز
عرم وسکر صوبندی دخی بنداب ایله چوغ
رنك کردن بویامق صبغ وش انغاز امعار
مشق وتاوه آشی رنکین بویالیدر مصبوغ
اینجقرق هکه فواق اسنه فاژ وثؤبا
اوکسورك جشمر وسرف فش ککرمك آروغ
طلق اورن پولی ایرسون بجی زینت پابون
مهره بونجوق خرزه مهره لمك صقل وکروغ
آپلی کاس آهك ولاقونه لوکوندر سارو
تبن وکاه اولدی صمان ادی چاس حرّ وکوغ
اولدی خسپیدن وناویدن وخوابی اویوق
٧٢
نوم وش فخه وقیلوله وتهجاع وهبوغ
عب * شمس اولدی کنش آیدنی تاب خورشید
ظلها * سایهٔ اوکولکه‌سی فر بهر وفروغ

٩٣٦ * کژدم زلف که بااوست کزیده دل من *
* عقرب الصدغ بر اقلب کشبی ملدوغ *
* سز حرامی بیك داخی یلان سویلیك *
* کم مخورید شفونیز مکویید دروغ *

* خواند اين قطعۀ من بلبل خوشكودر باغ *

قپليجى * جاعل * وسازنده زمان حين ايله چاغ
كش * وجيه * اولدى كوزل بينى يه دى مغز ودماغ
يوتمه در بلع وفروبردن وآش وطعام
چيمنك خايش ومضغ اولدى كويش جرّه وكاغ
لبنه وخشت آدى كرپيج قره بالچق هش وحال
پخته خشت آجر وتوغله كرمد طوب وساغ
لعب وبازيدر اويون اوينا بناز والعب
خربط ومسخره قشمر خوره طه هزل ولاغ
اون دقيق آرد نفيته بولامج در لكتار
لاكشه توتماج ايمش لاخشه لخشك سرداغ
قصه خوان افتد ومداح مثل خطه فسان
دى يلانجى يه دروغكوى ومزور صواغ
فضه وسيم كمش زر ذهب وتبر التون
هم قيومجينك ادى زركر وصايغ صواغ
اوقويان مقرئ وخوانده دويت آمه ونون
لامق وراقم وزابر يازيجى اولدى پناغ
جلع وجالع ادبسز دخى ناداشت وكلوك
چوپ ايله منسئه دكنك زدن اورمق افشاغ
طالمه ناعوش وغليدن دخى غس وتلجيج
٧٣ قره باتق قوشى غطاسه وغماسه وماع
عج * چاغرمه غريدن وبانكيدن ايمش
حافظ * اسافشرنده صيقان اوت خضل وكباغ

٩٤٩ * ايها العاشق هل تعرف من حيرتي *
* ساحر قد فتن الدهر بزلف وصداغ *
* ايكي دنيا هنري ترك ايله اولورسا كه *
* ميشود معرفت هردوجهانت بفراغ *

* حصول علم لغات بسفرنا موقوف *

كلان * كبير * اولو قورقونج سهمناك ومخوف
سخى * جواد * وجوانمرد چيز نسنه ده فوف
فسلدى پچ پچ وهمس ويفول وكويد دير
چرانيچوں لم قورقاق شتردل ويهفوف
اوچار يطير وپرد قرى ساق ومانورك
قنت جناح وپرانماچه واشه وسرنوف
فسيح وواسع بولدر فراخ ايله انبون
شكفت وكاو وتهال ومغاره در مجوف
جلاجل وخراشك فيل پيل وشمشل ايمش
شتردوه عنله وهراهن ودر نوف
صو آف وما صو ايتيدر قضاعه بيدستر
كلاوقور بغه در هاجه ضفدع وشرغوف
صماخ وسامعه واذن وجه كوش قولاق
آنك يوقاروسى بالاى كوش ايمش دخى قوف
عطاسه عطس وكداش وخفيدن اقسرمق
سكنبج ايله كله دوست اوكسورك سعال وسروف
حذا وقفش پاپوج پايدان وكفش ونلحا
پابوجى سركرو اسكاف همدخى اسكوف
كليم اراش وتواسى كچه لبد ساكبز
٧٤ عبا پلاس آبه درپشم يوك عربجه سى صوف
جمال * وش دوه لر اشتران اتان خراشك
بكظم * خشمله باكين غضبلو شرزه اسوف

٩٦٢ * سزا بكردن حورى قلادۀ ميكردن *
* نظام لفظ بليغى بجوهر موصوف *
* مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلات *
* زحاف قطع ايله مخبون مسبغ ومحذوف *

* نظم كهر زاى من قطعهٔ در نجف *

رادو* سخی *لطف ایدن بخشش واحسان لطف
عاقب *وپس صكره در پچمه كذشتن سلف
حمل ایله كوكوار یوك یعنی خفیف وسبك
ظهر وفراك ارقه در جفتن اكلك جنف
داء والم اغریدر تبرك وغفری كبی
رخته وبیماروش خسته مذیل ودنف
زیرزمین تحت الارض اولدی یرالتی دیمك
كور مزار آیدر قبر وحفیر وجدف
كوندز ایله كیجه در روز وشب وكرتان
تار وقرانلق دلس ظلمت ودمس وسدف
فوج جماعت بلوك اولدی هجا ور كروه
مسجد ومزكت نجد هم صیره در رسته صف
معنیده ال ارقه سی ظهر ید وپشت دست
پنجه آوج راحه ال ایه سیدر مشت وكف
شاخ چیچك فارسی كل دالیدر غصن ورد
نور وشكوفه چیچك صاقسی سفال وخزف
چغز وكلاور بزغ قوربغه نفاقه در
قابلوبغه رق ایمش چلپاه باخه كشف
یسحل وتابد بوكرایب ابق وریسمان
٧٥
یعصر وشپلد صقار جبره عصاره تلف
هبس *وروش كتمه در نزد واولدی یان دیك
خشعه *وپشته دپه سوی یكادر طرف

٩٧٥ * بادل وجان ازپست فاتحه خواند ترا *
* وارمی سنكیچون اوغول هل لك خیرالخلف *
* مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن *
* لفظهٔ منظومتی جوهرة فی الصدف *

لفظ

* لفظ جوهردار نظمم تیغ معنی را غلاف *

یارادن *خلاق *ویزدان در بلوت ابرو طخاف
صاقنسان پرهیزكارو *متقی *ناب آری صاف
اغتزال وكفن اكرمك ریستن رستن كبی
پشم یوك معناسنه تازیسی عهن وصوف وصاف
لهوه جدوی ویركیدر مغبازه وبخشش كبی
انتخا فخر وتمدح لاف اوكونمكدر كزاف
ضالع وپهلو در ایاكو اكریدر افقم شكفت
كشت وصقله بوش بوكور اولدی كوبكدر سره ناف
مل سجیدر فیهج وجریال واسفنط وشمول
بتع ومسطار وعقار وطله وراف وسلاف
زیر زنباره شهیدی قلتبان قنذع كبی
ملقعه خبه اورسبو لقچه شلف وجاف جاف
پیشخورد اوتمه عجاله ذره وارزن طاری
لوبیا ودجر بوكرولجه یمك خوردن عداف
ارز ونارو چامدر دلب وسپیدال وچنار
بید فرسید رسكوت صنار وصفصاف وخلاف
طاسه لو مغموم ومكروب وحزین اندوهكین
كربه واندوه ایمش نم آغودر زهر وذعاف
عندل وجلانه بلبلدر هر اوازند خوان
٧٦
زندران وزندباف وزندلاف وزندواف
بعد *من درس اوقودقدنصكره پس ازخواندنی
حفظ *ویاد ازبر آچلمقدر شكفتن انكشاف

٩٨٨ * هشت حرف اندر زبان فارسی ناید بدان *
* حا وصاد وضاد وطا وظا وعین وغین وقاف *
* فارسه مخصوصدر اوچ نقطه لی درت حرف كیم *
* بیری پادر بیری چیم بیری ژادر بیری كاف *

* لفظ هذا النظم در بحره بحر عميق *

آچيجى * فاتح * كشاينده سزا لايق حقيق
بوزيجى * ماحى * بهنده اينجه باريك ودقيق
آز بولونان نادر ونا ياب شى چيز وزبال
سو كليدر يار ودوست وخل ومحبوب وصديق
بت شمن طاغوت وعزى جاح چليپا وصليب
مهتر ترسا نصارانك اولوسى جاثليق
قلى وتفرويدن قاورمق دنبه قويروقدر ذنب
پشمش ات اسلع تبه باصدرمه در كال ووشيق
مقدحه آتشزنه چاقمق حراقه قاو پوك
كل غفلجمدر شراره سوختن يانمق حريق
آيغر آتدر ذيخ وشيدخ آت سسى شيهه صهيل
كيج اشك كسعه اشك آوازى بانك خرنق
نخط وخليدن كه سومكورمك سومك خلم ومخاط
تف توكورمكدر تخم يفج سلپسار اولدى ريق
درش ومعلف يملك اوتلاقدر چرازار والباق
طوربه در مخلات وتوبره اربه اولمش جوعليق
اوكرن اموز وتعلم افعل ايشله كاركن
پيشه صنعت ايش ديمكدر اوسته استاد ولبيق
قوغه سجل استاخ ناعوره طولابدر خربله
٧٧
قعروبن ديب چه قويى عيلدرين رژق ومعيق
عز * اولولقدر بزركى سوكى ودود وسى
اخت * وخواهر قز قرنداش اركى دادر شقيق

١٠٠١ * لا تخافوا من اصوص اين اذهب فاذهبو *
* قد تداركنا الرفيق المهتدى ثم الطريق *
* سر كشاده پابرهنه باش اچق يالن اياق *
* مرويم آباد را نمشى الى البيت العتيق *

* شعر رنكين بدات همچو قاش اندر سوق *

نور * وفر آيدين ايمش قاره كواق تاره غسوق
نورلو تابنده * منير * پارلمه در رخش وبروق
يووه لانه مكنه سرچه چتوك ودخشان
دال قارتال قوشى اولمش رخمه يرخم انوق
اولدى شيلانه وشيلانك وعناب وسنج
نوعه وبار يمشدر ارك آلوبر قوق
شندف وطبل طاول كوبه تبيره دبلك
سورنه سرغينه وخالوكپى زماره وبوق
سوزمه در تصفيه پالودن و پالايدن
سوزكى پالاون و پالونه ومبزل راووق
اولدى لايفتح اچلماز كشوده نشود
اورتولو قاپو در بسته وباب مغلوق
غوله ديوانه وشوريده وغسيد ليدر
داهم واخيل ومهروع وهبيت ومالوق
مان وكا چال اواسبابى اثاث وزلزل
درج وحقه طوقو صندوق تنكوزندوق
كنج وثاهد دينلور دلحكه شدق و كب آورد
جون بوغاز حلق و كلوجمى كلوها وحلوق
قاينمق جوشش غلى وغليان وفوران
بخته منضوج پشن سوخته يانمش محروق
٧٨
لحم * وكوشت ات ديمه در زاقيه وكال وخروس
غوچه * وتاجه ابيك طورنه كلنك وغرنوق

---

١١٤ * راست ديديم مهى خوبى دلدار ست او *
* قد رأينا قمرا وهو جمال المعشوق *
* رزق ايچون غم يمه آج كوزلولك يمه طوق طور *
* در ازل كرد ترا رازق ايچون مرزوق *

*هذه منظومة درية بالاتفاق *

مرحتلو مهربان *حنان * طولیدر پردهاق
غیث *وباران یغمور آچلمق شکفتن انبلاق
یوح ایله جونه کنشدر مهر وخورشید آفتاب
وجه ورو یوز زلف وکیسو صاج بلوت ابرو بعاق
جیلم وحاسن مه آی آیدنلغی مهتاك وبهر
آی صوکی انجام ماه وسلخ ودأداء ومحاق
لیلة القمرامه تابان در آیدنلق کیجه
یول سراط وراه رفتن کیتمك اولمش انطلاق
یوز محیا روی تابش پارلمقدر التهاب
تار وظلمتدر قرانلق یانمه سوزش احتراق
هم یکی آید رهلال وابن مزنه ماه نو
حاجب ابرو قاش دیمکدر نسنه درچیز ولواق
چاشتنکه قوشلوق غزاله اویله ظهر ونیم روز
عصر ایکندیدر دکرسجمك کزیدن انتیاق
یاتمق استلقاء وستان یتسو در خفتن عشا
فحه‌ٔ خوا واویقو قوشاق اولمش میانبند ونطاق
عاشق افتاده سون محبوب ودلبر در کوزل
دوست داشتن سومه درحب وود اد واعتلاق
در جهان عالمده فی الدنیا بود اولور یصیر
نحس الم غصه جدایی آیرلقدر افتراق ٧٩
طبس *چوق صو آب بسیار ودرخت اغاج شجر
کزع *واشق کیم براوت صمغی یاض اسفید آق

١٠٢٧ * ادعی حبا علی رغم العدی بالشاهدین *
* ان لی عینا لهادمع وقلبی فی احتراق *
اشك چشمم شد شراب از حسرت لعل لبت
* جسم وجانم کرد بریان آتش دردوفراق*

هذه القطعة من یقرأها الکاف ملك

حاکم و* داور* وقاضی حك وجندر صك
یوجه بالاو* علی* کوك آدیدر چرخ وفلك
پنبه وقمتن پموق فلکه اغرشق چرمك
پشم یوك طثره دینلدی ایکه مغزل دستك
نام خوابید اویودی بو کیجه اللبل امشت
مهد وکهواره بشك طفل چوجوقدر کودك
جفته مقلات چومق دودله وقله چلبك
لهو وبازی اویون ارجوحه صانجق اورك
چوچه وکردنه وغلنه وبرج اوقلاغی
شوبج ومطمله وشوبق وصوبج مدمك
صور بپرس اسئل ومخفی ونهفته کزلو
اولدی اغلوطه لغز بیلمجه چستان کردك
باقرم مینکرم انظر کوستره نما
قسمه قبهل وسنه یوز آدی فرسی چپك
منهره مزبله درشوله وکلجان شکه
فشق سرکین ودمال اولدی تکه خی نزك
نارله در مزرعه فلحان شمیز وشودیز
برزمین کادیه کلهون ومدریعنی کسك
کفت وکوید دیدی دیر تازسیدر قال یقول
همچو من بن کبی مثلی طوطی ببغا توتك ٨٠
فکر اندیشه دوشونمك دلی هار ومسلوس
غم *وپزهان طسه اجق آدی مدهوش وشفك

١٠٤٠ *هشت شددر لغت فرس ادات تشبیه*
ون ومانند وچو همچون وش چون آسانك
پرتو طبعمه بو نظم کهر پرورمه
رشك ایدر مهر جهانتاب وثریای فلك

قبهل فتح قاف وسکون
باء وحده وفتح ها آخرده
لام ایله یوز معناسنه در
قسمه وسنه کبی
فارسی چپك در

شده هر مصرع من دردل حساد خدنك

باورنده اینانن *مؤمن* وبهر آیدین زنك
غوث*وفریاد مدد اولدی دوكوش حرب وجنك
عسكر وفیلق وزمازه وجحفل چری هنك
اولدی قائد چاوشك آدی یساول سرهنك
مكه ده فی الحرم واندرخاتون عرب
كان شد اولدی ایكی طاش صفا مروه دوسنك
قالب وناوه بدن نقش كبی رقش ونكار
صورت وچهره قبالق ماده هیولی نیرنك
شوشب وشبدعه شواله كه عقرب كژدم
قشب وذیفان آغو معناسنه در زهر وشرنك
دیلم وحبقط ودراج وتذر وجور بوز
رهو وكركی وخبر جل كیبدر طورنه كلنك
لتره وچالك كبی یرتغه دی خرق وهتو
رقعه والدمه وجوه یامه در پینه ورثك
آینه آیینه وذیله وسجنجل مرات
توز عبیر وعصر وكرد وصدأ پاسدر ژنك
زه كرشدر وتر اوق تمرنی نصل وپیكان
یای كمان ناره اولدی اوق آدی قتره خدنك
نعمه دست ال طاش اتان قاذف ایله سنك انداز
٨١ سنك طاش جندل ومقلاع صپان دستا سنك
مام*انا والده دوشیزه وكاعب قزدر
غنج *وشیوه دیمه نازاوغلان ایمش ضنو ودبنك

٢٥٠١ * هذه القطعة تمت بفیوضات دعاك *
* تكری خوشنود اوله سندن رضی الله عنك *
* فیض همتله ویروب تیغ زبانه آبی *
* كیم كه حفظ ایدی كام باشنه طاقدی چلنك *

شنو فتح وكسر ضاد معجمه وسكون نون آخرده واو ایله والده معناسنه در فارسیدر فتح دال مهمله وباء موحده وسكون نون آخرده كاف فارسی ایله * دینك در

* قطعه مقبوله لاتحفظوها باشكوك *

پادشه شاه و*ملك *در جمعی شاهان وملوك
یلچیلك پیغمبری باخی *رسالت *هم الوك
اغلیان كریان وباكی ایكلین نالان انان
اولدی خندنده كولن مبسام وضحاك وضحوك
تنبك وصفراء بایدر شرعه تار اولدی چله
نبل وتخمار اوق نشانی آدیدر قرطس تموك
نفخه وراسو كلنجك ابن عرس وسنعبه
دب ودیسم خرس ایو اولمش طومز خنزیر وخوك
ان تكلم وربكوبی دیرایسك لوكر اكر
اكلمز لایفهم ونشاسد احمق مانغ واوك
دوره وخرشون پوتراق شوك وخار اولمش دیكن
انجره كیكیج اصرغان بالدران طحماء وثول
قاره كیمكدر سیه پوشیدن وابس الدهام
غصه وتسوید اولمش طاسه ماتم یأس وسوك
صوده در فی الماء ودراب اوردك اوزكوذره
ماكیان فربه اولمشدر رمیز طاوق ودوك
قاشیمقدر حك وخاریدن اوبوز حكه وكژ
تمره كی قوباء اكربون هم سكل ثؤاول وكوك
راست رفتن طوغری كیتمكدر هدا واهتدا
٨٢ شاه راه اولدی بیوك یول شارع ووهم وضحوك
سبك* اذابه جل ارتمكدر كداز یدن كبی
سوخت* یاندردی صلی كالیوكی بونلك تكوك

١٦٦ * سال زكی سك نهنك وكوسفند وماز ومرغ *
*اسب وكاو وموش وخركوش وپلنك وقرد وخوك *
*ایت الق قویون یلان قوش آت اوكوز طوشان صچان *
* قپلان ومیمون طومزدر حفظنده ایله سلوك *

* سال ایهای تركان

* لآلات منظومتی فی سلك نظم كاللآل *

اولولق اسی خداوند بزرکی * ذو الجلال
صدق * وکرچلك راستی وابتدا اوّل قبال
قل لنا ما رابکو سو بله بزه کل آتعال
صقلمه منهان ولا تکتم سخن سوزدر مقال
قومشوده فی الجار ودرهمسایه اولدی صار بود
صاخه سس فوران سوز صاو گفتگوی وقیل قال
آق سپید وابیض اولمشدر بیون کردن عنق
قاره سبز احتم عرب زنکی حبش بك شامه خال
دیده ومرئی کورلمش هز بلیله چیز شی
زبرج آرایش بزك اولدی آلای موکب یسال
اهتزاز وجنبد صالنمق چمانیدن خرام
آردج ابهل ورس بوی بوص قد وقامت یال وبال
طین وکل چامر صمانلی اولانی کهکل سیاع
کوزبارد ق تنك ایمش باردجی فخار وکلال
درزمستان فی الشتا قیشده صوقدر برد سرد
جامه پیچیدن بورنمكدر تغشی اشتمال
ترك وتازی منقل اولمش فارسی کلك ولکن
کل رماد وضبح وخاکستر کور فحم وزکال
جستن وجویدن استقرا وتفتیش آره مق
٨٣
صوریجی پرسنده سائل ایستمك خواستن سؤال
فج * وره یول کرهیدن آزمه درغی وضلال
مغلط * وهفتوت یا کلمق فریب ومکر وآل

١٠٧٩ * ای جوان ارکوش عرفان بشنو واز بر بکن *
* شد بنزد اهل دل این پند من سحر حلال *
* کرچه بی اسبابد وزی میدهد پروردکار *
* این زمان فتنه درکیتی مشو صاحب عیال *

شد

* شد عروس نظم من زیبنده بروجه جمیل *

رفتن وادلاج کتمکدر کوزل نلم و * جمیل
رهنما ورهنمون یول کوسترن * خریت * دلیل
عدن وخلد وجنت وفردوس اوچمقدر بهشت
رود مینوار مفیدر سلسبیل وزنجبیل
کوندر ونشواره کونلك آدیدر مقل ولبان
حرض واشنان درچوغان بوی تخمی حلبه شنبلیل
شاهبوی ابلیم عنبر مرقد افیون نار کوك
زنجفیلدر زنجبیل وشنکویر وشنکلیل
ویرمدی باکه دیمك لم یعطنی باهن نداد
پست وسافل یعنی آلچق جریدر ناکس نذیل
تنجیره طنجیره وپاتیله کشعه کف کوپوك
کفج کبجه مغرفه ومقدحه وقفشلیل
مغ کاور نصرانه دانشمند ترسایان پاپاز
اسقف وقسیس ومطران راهب وبطریق ایل
نانوا خباز اتمکجی سمید اتمك شمند
یوغه چه کسمه سکار واولدی طرموس وملیل
کلك آیدن قدوم اتیان کبی غشیان ایمش
کتمه رفتن مغرا سنلشمك وداع آسا کسیل
بانه وکابیل هاون درمدقه دکدوش
کوبه وباور کبی هاون آکی ملکد نصیل
٨٤
فاج * قوقدی فارسی بویید اناب ومشك مسك
صبغ * وروناس اولدی بویه هم چوندر خطر ونیل

١٠٩٢ * باحدیث فخر عالم اولدی ممسوخات اون اوچ *
* ازبرایله حکمت مولاده ایمه قال وقیل *
* دب وجریث ارنب عقرب قرد ووطواط عنکبوت *
* ضب ودعموص وسهیل وزهره وخنزیر وفیل *

* اذا اردت کمالا لکلامنا فاقبل *

بزرك اولو * متكبر * اوتانمه شرم وجل
قسم * دهنده ویرندر سونمه شاد وجذل
اشل وشیك چولاقدر طوپال لنك اقزل
اشق حکبك وبجل صاغریدر پرخش وکفل
دو بیند ایکی کوردر بیصر اثنین کبی
کلاژه کشته وکژ شاشی کوزلیدر احول
علات اورس آدی سندان چکیچ پك وفطیس
متین کوکلك آدی مقراع ومسحنه معول
کشیب وعوکل ایمش قوم یعنی تودهٔ ریك
فراز و وعر یوقوشدر دپه پرندك وتل
جزر کزر هاوج اولدی قبق کدو ویقطین
نخود حمص ودلمل صوغان پیاز وبصل
من الرحیم وزپر ورد کار تکریدن
فزونتر ارتجق افضل رجا نیاز وامل
اویان لکام وشکیمه یولار زمام افسار
بوقاغی بند وشکال آت دیمك ستاغ ارحل
یکتلك اولدی جسارت شجاعت وکندی
الکم سزه بشما ایش فیار وشغل وعمل
خزینه کنز وخزانه وکنج وکنجینه
٨٥ شکفت وشقب مغاره طاغ آدی کوه وجبل
جفاء * وزحمت ورنج وهجیدن اینجنمك
ظهر * بیل اغریسیدر دیشت دست کف ال

١١٠٥ * نه پیش میرود عمر ترانه پس ماند *
* بهر کجا که شدی درقفاست پیك اجل *
* بدان که سبعهٔ سیاره زهره ومریخ *
* عطارد وقمر وشمس ومشتری وزحل *

* کر کسی این قطعه را خواند شود صاحب کلام *

دستیاب و * قاهر * وغالب قلیج غفج وحسام
قورقودان * منذر * نهبنده وزرك اولو همام
ماهها اقمار آیلر کیجه لر شبها لیال
براوزون کیجه شب یلدا دخی لیل التمام
جنکلستان ایکه اورمان کوهها طاغلر جبال
بربوزیدر ساهره روی زمین یرجا مقام
یغمه تخریب ویبهدن غامر وویران یباب
ضوع وجغد اولدی اوکی بایقوش ایمش خفج ونهام
خوردن اندك قناعت قلة الاکل آز یمك
خل وسرکا یعنی سرکه نانخورش قاتق ادام
رکبه دیز زانو قپاغی داغصه وکردنا
یورش اینجك ساق ران فخذ اویلق آدم خطوه کام
زاویه پیغوله کوشه صفه هم ایوان و اوان
راد خانه حائط ودیوار در طام سطح وبام
صاغ طرف یمنی وسوی راست صول یسری وچپ
دبر وپس آرد اولدی اوك معناسنه پیش وامام
بریمش خرفه اغاجدن از درخت ومن شجر
شطأ یاپراق برك ایمش خسته جکر دکدر جرام
تکریدن قورق الله الله وبترس از کردکار
٧٦ قورقو خوف وبیم وشرمیدن اوتانمق احتشام
لون * وبویه رنك وسرخ واشقر احمر قرمزی
غیرزان * راهن حمیرادر قزلجق ای همام

١١١٨ * باغم کبوپت اولیلی وشمع شب تا سحر *
* فی قفار الهجر کالمجنون عینی لاینام *
* قورقیك انجق جناب حق اولاوج آلیجی *
* لا تخافوا انما المولی عزیز ذو انتقام *

* اقرؤ نظم اغانی فعلینا التفهیم *

بار دان * فالق * و یزدان بزرك اولو عظیم
نجم * واخترکی یلدز کیجه شب قسر و صریم
اولدی خندان کولجی باسم ومبسام و بسیم
خوب رو وکوچك اولاندر حسن الوجه وقسیم
زنجب ومنطقه قوشاق میان بند ودوشاخ
حلقه درخوق وجسر طوقه در آوزین ازیم
تره جرجیر وسموشیح ودرمنه یاوشان
رطب وتر یاش قوری اوت کیه خشك وهشیم
نوعه وشابه بهش قرف قابوق قافلیز
ایچ هشو لب چکردك آدیدر آسته جریم
اوفلمك نفخ ودمیدن نسمه دمکه صولوق
دمه منفخ کورك آدی کر انکشت وکیم
دلکیدر سم سم وروبه دله سکسار دلق
کبش وموینه کی کورك آدیدر مستقه نیم
ساخوردن یاشمق اولدی طول بیل سنه سال
تاوتك یاشلو معمر قوجه در پیر وکهیم
پسرت ابنك اوغلوك پدرت باباك ابوك
هار ومسوس دلی اصلو خرد مند وحریم
اسکیمك کهنه شدن درس وهمود وسمال
٨٧ دیندی کرباس کهن اسکی بزه هدم ودریم
جدف * وکور مزار ادی زمین پر یغلم
یغلمان * تثنیه پیرامن ایش چوره حریم

١١٣١ * مر خداوند نکو کار وبزرك ودانا ست *
* انما الرب کریم وعظیم وعلیم *
* حق تعالی ابده اوچقده سکا احسانی *
* انعم الله تعالی بك فی دار نعیم *

* علم الله تعالی لك مالم تعلم *

منقم * دادستان اوج الیجی قان خون دم
فضل * وافزودن ایمش آرتمه دکرد امایم
پادشه شاه وکیاز نده وخلیفه کیخم
پك بیوك مهتر ایمش اکبر اجل واعظم
شیر ارسلان عماس وعثث وضمضم اسد
شدقم وسلقم وعذرام وعبوس وضرغم
باغچه درگلشن وگلزار وحدیقه فردوس
ضمیران فلکن اسپرغم وتا زبو سپرم
ابسم اولمق خمشی تن زدن وصمت وسکوت
کرامم یعنی صاغر دلی یوق لال ابکم
خنصر وکهبر وکاوچ کوچك پرمق ایمش
یوزك انکشتر وخیتام ابله بطرم خاتم
معنی کنت وکواره وخلیه که قوان
پرمی وموسه آری نحل وثواب وخشرم
یعنی هکبه مده بخرچین من وفی کرزی
صبغ وترنانه فتق زاد ازقدر زردم
یولجیدر سالك وهم ابن سبیل وره رو
یول ره وترهه یولداش رفیق وسنکم
نصع وانفاض ونتاج اولدی طوغورمق زاستن
قاری آش پرمیدر ناسه وتلواسه وجم ٨٨
قاز * قورتولدی رهید ازلك اوددن من نار
چاقمغ * آتشزنه وزند صوق برد وزم

١١٤٤ * اشعری کفت که چارست پیمبر زنان *
* حضرت آسیه وساره وهاجر مریم *
* قیل لم یأت من الجن نبی ورسول *
* هکذا نعتقد الله تعالی اعلم *

* مصادرای پسر شدام مشتقات در هرفن *

عزیز* اولوکلان اولمش طارلمق خشم وارغیدن
خردمندو* رشید* اوصلوچالشمق جدو بوشیدن
تودہ کشتن اولدرمك قارشمق هرج وکالیدن
کپیدن خلس قاپمق غارت ایتمك نهب و تالیدن
طارلمقدر تهور معض وغرمیدن غراشیدن
باغرمق صیح وبانکیدن نحیم او کسورمه سرفیدن
سکرتمك سعی وچرویدن رخیدن صولومقدراع
فنودن عثم اکلمك طولاشمق عکف وغالیدن
جزاز وکزدکیمك غرس وآجستن اغاج دیکمك
بیومکد رنما ونشو وبالیدن کوالیدن
دینورطولدرمغه ادهاق وشجر آغشتن آغندن
کلاندن رش صاچمق دوکمك اهراق وتنالیدن
جماع ایتمك رفث کاییدن وکان کردن وکادن
شپیل وهمز صفمق احتضان قوچمق خجالیدن
نکاهیدن اساسه وانکرستن طمح باقمقدر
قنامق لوم وعذل وغمص وتانیب وسکالیدن
طاغلمق کشح وکرشیدن پرپشیدن پراکندن
فشاندن نشر صاچمق ایکلمك تأنان وناليدن
مخافه قورقمه ترسیدن نهیبیدن نهاریدن
۸۹ نهازیدن نهاویدن هراسیدن هیالیدن
هدف* نیشان نشاندر کوزلمك نظر ونکاهیدن
نواظر* دیدهلر چشمان بصیرت باقه دردیدن

۱۱۵۷ * هدیه که ردهام نظم ترا ازجان میباید *
* سزا یدن پذیرفتن پسندیدن سپاسیدن *
* من المحبوب مقبول وبالعشاق مخصوص *
* جفا کردن شکنجیدن نبازیدن شکیبیدن *

* شمارا وصف جوهر میکنم بایست اشنیدن *

آچق پیدا او* ظاهر اورتمه در تغمیم وپوشیدن
نهان* باطن* کیدر کزاو وجدان بولمه یابیدن
ایشه مك بول وچامیدن تغوط صچمه دردیدن
یومقدر غسل شوییدن آریتمق طهر وپاکیدن
ستادن اخذ آلمقدر فروختن بیع صاتمقدر
قزانمق کسب اندوختن چالشمق سعی وکوشیدن
کرفتن قبض طوتمقدر قوپارمق جث وبرکندن
براقمق حفض افکندن طاغتمق قشع وپاشیدن
سکرتمك افر وتازیدن صولومق ربو وشخلیدن
رسیدن نیل ارشمکدر اکلمك میل ویازیدن
کتورمك عفق وآوردن کیمك لبس وپوشیدن
بزنمك زین وکزویدن یارشمق لیق وزیبیدن
یاراتمق فطر وافریدن طرور اوت بتمه ررویدن
زراعت کشتن اکمك صولمه در ذبل وفژولیدن
لبالب کردن آکندن افاضه عرض طولدرمق
صوامق سیح واندودن صوصاچمق لحط وپشخیدن
دوشنمك فکر واندیشیدن واندیشه کردن در
دلورمك مس وآشفتن سونمك هزه شادیدن
بولشمق طبخ وآلودن یوغورمق عجن وآشردن
۹۰ پشورمك طبخ وپوزیدن قاورمق حمس وتفریدن
صوج* ایتمکدر کنه کردن جنایت اخترام اذناب
مذاق* خوراق خواری اوتانمق وأب وتوریدن

۱۱۸۰ * بنم بونظمی ایجو ابله وزن ایتمه لایقدر *
* سزاوارست این نظمم بمروارید سنجیدن *
* فقد الفت سفرانامه تصنیف میکردم *
* ترا خواندن نوشتن لازمست اما که فهمیدن *

* قیمت نظم من افزونست از دُرّ عدن *

زنده کن * محیی * دیرادن خرم و مسرور شن
اولدی میرانده و قاتل * ممیت * اهلاك ایدن

سعتر آویشـه ککك مانتر شبـك عشقول ایمش
نعنع و پوژینه یارپوز صر مشق لبلاب وسن

کون شعاعی عین شمس و چشمهٔ خورشیـد ایمش
نیران آی کونمه و مهر اولکر النجم ویرن

شش ورم آماس مرکامرکی طـاعون یومریجق
بز آدی غده دژینـه اولدی اورسلعه کلن

نیرکر نبـال اوقجی تیرهـا اوقلر سهـام
یای قابی مقوس کماندان در قبور خوله قرن

اسطر ومیزان تراز وکفـه وپله کوزی
منجم وشاهین ترازوقولی بطمان رطـل ومن

تابل وپود اولدی ارغج تار وحابل در ارش
حابك و جوشبر جولهه پوسـه ایلـکدر ردن

قربه درخبـك ومزاده سقه پیـاب آبکش
ممتلی سرشار طولمش نسنه کوپدر خب ودن

قولتقه ابط وبغل دینـدی بلك بشکنج ورسغ
قول ذراع وکنك دیرسـك مرفق آرین وارن

بزیره کلمش فراهم آمده شمـل وجـمیع
٩١ مجلس آدی مجـمع ونادی وبزم وانجـمن

سال * خشك وحطمه وجارود ایمس قتلق ییلی
غمفزون * آسا محزن اولدی غصـه آرترن

١١٨٢ * این سنم را بامن ای شاهنشه خوبان مکن *
* بوجفایی ای کوزللر شاهی باکه ایتمه سن *
*اضطراب الحب فی روحی ونار فی البدن *
* پیچتـاب دوستی درجانم وآتش بتن *

نوشتن

* نوشتن لایقست این قطعه را با عنبر خوشبو *

ز پندارومن * المغنی * که بایدن ایسته اطلب جو
کیم اولمش ایستیان خواهنده * شافع * سویله کلم کو

زبابه پورسوق اولمشدر شفاره فنك ووا هم هم
کلردر سنجبل وسوسمار کرپی شوهب وسیرو

پروش وثبره سیوجله اوچوق عقبوله وتبخـال
پریون نمرکی قوباسکل ثؤلول هم پالـو

عسیف ارغاد فرسی رنجبر ومزدور وکار افرول
کلند ومنسفه قازمه کورکدر مجرفه پارو

بلاندندر من الحیة زمار آغوز بیب وزهر
علاج وچاره امتریاك ایمش تریاق وجاندارو

ذنیبـا دیوکندم چاودر اولدی بقله کوسك فول
ذوان شیلم قراموق مرجمك آدی علس منجو

ابت اورمك نبج ورثا ویدن زنویه عو اواومقدر
انبك جرو وسکك مایمون دیمکدر قرد وسنبالو

صبـا وباد یلدر اسمه سی هبّ ووزیدن هم
سکوت صفصاف ویداولمش صنه برجام ایمش نارو

بوکورتلن کبهه وعلیق نارنك ونورنج اترج
لمون لیمون وامبوشفترنك وخوخ وشفتـالو

توخمدر بذر وترکر دانه اولدی حبة ودانك
٩٢ صوصامدر سمسم وکنجد طاریدر ذره وشوشو

انام * وآوفریده خلق یلدز کوکـب وتارا
مه رخشان * وباهر پارلاق ای یوزدر مطهم در

١١٩٦ * بامیـد صباح روز وصلت درشب هجران *
* نوشتم وصف خورشید عذارت ای هلال ابرو *
* فحسن الخد فی منظومتی نور علی نور *
* ضیا اوزره ضیا نظم ایتدیکم شیده کوزل یازو *

* بادر عینی بیا معرفت آموز ورو *

نور * وفرایدن دیمك شعله زبانه علو
شمع و * سراج * وچراغ اولدی كیجه قصر وشو
كاه ایله رفه صمان اولدی قضیم اربه جو
كوپش ودق دوكه دریج دیمك احصد درو
رعد وهزج زمزمه كورلمه تندور ایمش
هایعه ونأمه سس فارسی پژواك وغو
ساریه استون دیرك تخته والوح وسكال
طام آدیدر سطح وبام اولدی كد وریع او
اوبجه عقب پاشنا ازآثر ونقش پا
پوید وبعدو یلرقوش دیمك اهرع بدو
خون فسرده علق طوكمش اولان قان دیمك
مده عنبشه اریك فارسیدر ریم وهو
ادمه وكرثنه یامه كاله قماش ومتاع
اسكی عتیق وكهن یكی جدید اولدی نو
دوشمه فتادن سقوط آشغی سافل فرو
جمجمه قوبی كرود اولدی چوقور حفره كو
هب همه وقاطبه دردم وهمی طسه م
قلت بكفتم دیدم دكله سن اسمع شنو
جارحه ودست ال شبر قارشدر ورثه
یومرق ایمش جمع ومشت اولدی آوج كف وخو
كاعب * وعذرا دخی ناهد وناهید قز
دغره * ربودن كبی قاپمه بكت ذمر وكو

١٢٠٩

* كن یقظا یاولد من نكبات الزمان *
* از فتن روزكار ای پسر آكاه شو *
* اول صنمك شمعهٔ بزمنه پروانه بم *
* نكتهٔ اسرار عشق ازمن سوزان شنو *

قطعه

* قطعهٔ مرغوبهٔ انشأنها فی حرف واو *

اولدورن * جبار * میراننده صو سلسال آو
چاغران * داعی * غربونده دوكوش وقعه نكاو
فارض وباقوره وجلح بقر یعنی اوكوز
ناوك وپرمایه پرمابون وسهر وكاوغاو
خشرم وحبدان ودملوك وحجاره طاش سنك
حصلم وترب وتراب وشبیه طپراق خاك ولاو
احمر وابریز وعقیان ونضار آلتون ایمش
ماخ وركنی پره شب هزار بنه ورثاو
لف وپیچیدن كه صارمق كبه وپیمك یوماق
رشته خیط ایپلك كاب اولدی وشبعه وكلاو
دبس ودوشاب آدی بكمز اری وشهلات اولدی بال
قویمه‌در وضع ونهادن هونیدر قع وتكاو
مائیدر ازرق كبود ونیل وعظلمدر چویت
زرد واصفر صاری حص وزده چوب وزرده چاو
انشطاب وبدق وغذ وافق زاویدن كی
نخ وروزیدن صوسزمق طمله اولمش قطره ناو
سبز یا مشؤم اوغرسز قوتلو فرخنده سعید
زاغ وحاتم قارغه بارح سانح ونخجیر آو
بالته‌در فائس ونبر تیشه قدوم اولدی كسر
كنكر ونجار دولكر بایوجی بنا ورثاو
جالس * وقاعد نشبنده اوتوران كیمه‌در
كاغرا * اسار اوده یالك الهب تاب والاو

١١٢٢ * عطف واو بالام وهمزه رب استیناف ومع *
* عمرو وانكار وضمیر ومبدله تذكیری صاو *
* وقت وذبت ندبه اشباع وقسم صرف ابنیه *
* فارقه حال وعلامت بیستسه معنای واو *

* طبع من صافست ازآینهٔ خورشید وماه *

هیت وآکل تکریدن ازکردکار ومن * اله

یاوری یاردم * غیاث * ایسته دیمك اطلب بخواه

کیجه کوندز داثبان وکرتان وروز شب

آی کونشدر نیران وازهران خورشید وماه

من هنابوردن ازینجا کتمه لاتذهب مرو

صیغناجق یر مناص وموئل وجای پناه

عین ودخدار وزر التون در کمش سیم وغرب

علق آیودر نبك شك بوق بیکمان لااشتباه

لسو وخوردن در یمك کردان خنیذ اولمش کباب

شرب وآشامیدن ایچمك آبها صولر میاه

جعفر وشاخابه ایرمق کول غدیر وآبکیر

سیح بوز مکدر شنا سباح یوزیجیدر شناه

عض ابصر مقدر کزیدن آزی دیشدر بشك وناب

کلب وسك یعنی کوپك اولمش قره حمیم سیاه

عزف وباختن اوینامق رقاص وچنکی پایکوب

دف کفه دف آزغون اولمشدر فنا فاسد تباه

زهره اشکوفه چچك اشکفتن آچقدر فغوم

باغچه بستان خرفه اوتدر تلافیف وکیاه

اویومق خوابیدن وخسبیدن ونوم ورقود

ضدیدر بیدار بودن ایستراق وانتباه ٩٥

هیف * یلدر روز کار اسمك وزیدن هبوش

رعله * دیرلك زنده کانی هم چری عسکر سپاه

* این شهور فارسی راهرکه ازبر میکند * ١٢٢٥

* آفتاب عالم عرفان شود بی اشتباه *

* بهمن اسفند ودی خرداد ابان مرداد ومهر *

* شهریور آرد بهشت آذر فروردین تیرماه *

* بشیر وشکر لغظ ومعانی کردم آفروشه *

برادن * باریٔ * ویزدان بشقدر سنبله خوشه

شفاء * وچاره ود رمان آزقدر کفبه ونوشه

شغوده هفته در اسبوع جمعه ازهر آذینه

مبارك اسعد ومسعود قوتلو فرّخ ونوشه

حمدت الله ایزدرا ستودم تکری بی اوکدم

عطاس وعطسه وعطس وکداس آقسرمد اشنوشه

کچی مغز وبز اما حلب ودوشیدن که صاغمقدر

لبن دلماب سود اولمش قایدر محلب ودوشه

صلا وسوخت یاندی فار یعنی قاینهدی جوشید

اوچاق کانون واتشدان چوملك کفت وکالوشه

دجال التون صویدر اب زر نقره کمشدر سیم

قویومجی زرکر وفتان یالدز زخرفه شوشه

مرثده ایله هدب کرپك اولدی قاشدر حاجب وابرو

نجیف اوق تیر یایك باشی رأس القوس وخمکوشه

اوتور بنشین هم اقعد مخیر ولاتقم قالقمه

یرکدر منزلك جایت بجاقدر زاویه کوشه

منادر میوه فروش وفاکهانی میسجی قرقف

فرسك وبجد اوزمدر صالقمی عنقود هم غوشه

ارشته آشدر اطریه فرسی رشته واکرا

پریره طعن اوندر لاکنه تونماج لاخوشه ٩٦

وفی * ورئف چوق نسنه شکردر کند ایله قندید

مغازر * بخش ایدن بخشنده حلوا ناطف افروشه

* آلا لاتشرب الصهباء لاتتبع الی السکران * ١٢٧٤

* سکا تنبیهدر ایچمه شرابی اویمه سرخوشه *

* نوشتم نامهٔ در مدحت رخسار وکیسویت *

* مرکب ساختم رنك کل خوشبوی واندوسه *

* درین قطعه لغتهاشد چو مروارید گنجینه *

سپاسیده * حمید * اوکولمش اهجد قفله نقدینه
غنی زنگین * توانگر کونده لك یومیه روزینه
بخواهد یطلب استرمی ستاند یأخذ آلور هم
چری مجر وسپاه آیلق دیمك شهریه ماهینه
سپر آسا متیل الجنة کیم قلقان کبی اولمش
کوکس جؤشوش وکلکل فارسیلر در بروسینه
آری یعسوب وزنبور اولدی فرسی سنسه وپرس
شر قراق وشر فرق اخیل آری قوشی کاسکینه
فتی شی عرد ابله غفده سخام ولشن بومشقدر
ذکر حمدان وذبذب فرج ایمش فاعوسه شلفینه
یکی چقدی نوامین وبدیعه به ابو فاخر
ماکل هدمل وسحق اسکیدر رسالی ودیرینه
زابرشیم ایکدن من حریر وجامه ثوب اسباب
هم اطلس سندس ودیبا قطیفه خمله کالکینه
خزینه دار آچار کهبد کشاید یفتح الخازن
کلید اقلید اناختر خزنه در قلید وگنجینه
دجاجه ماکیان اولدی طاوق قاز خربت وعلجوم
عربجه قائبه بیضه یومرطه مرغه آستینه
غزیب وایم ارکن فارسیدر بی زن وبی شوی
٩٧ ذکر اساکش ارککدر دیشی انثی ومادینه
سؤال * ومسئله صورمق که پرسیدن پژوهیدن
سراغ * آیه‌نشان بو یرلدی اولدی امرود سنینه

١٢٦١ * با آن مه در شب وصلت بتنها کاشکی بودم *
* لبا لب رو برو زانو بزانو سینه برسینه *
* لیرضو منك معبود ولا تغضب بمن اصلا *
* شود رب از تو راضی با کسی هرگز مکن کینه *

* فهذا الدر خذ من کنز طبع الناظم الحاوی *

قوی * قوتلو زور آور طوران پاینده وثاوی
قلاوز رهنما * هادی * در ازغون کره وغاوی
شبانی میکند یرعی کود رکوی روستا قریه
چوبان رمیسان ایله راعی قوبجی مبشبان شاوی
صغرتماج کاوبان فداد سورمك راندن وتزوید
زکا وجفت ایمش اش براو کوز فدانه وکاوی
کلال وعی وتفهیر اولدی بیخستن که یورلمق
قلاندر عاجز ومانده ارقدر لاغر وضاوی
ییجی اکل وخورنده یمش خورده ومأکول
آجقدی جاع شد ناهار آجدر کشته وطاوی
یطیر اوچار پرد قوش کبی کالطیر ومرغ آسا
چهد یتزو دیمك صچرار چکر که خایك وهاوی
فتی وعبعب وهبرك یکت مرد وجوان برنا
آت اوسنده طوران براسب پاینده دخی راوی
سمردی باك فربه شد چریدن اوتلامقدر رعی
شتر اولمش دوه عرفاس وحق وعنکر وناوی
ییلان مار اوادی فاعوس وحریش وسود وارقم
دعادر رقیه وافسون ییلانجی مارگر حاوی
دهاق وپرطولی آغسنق وازهاق طولدرمق
٩٨ تهی کردن بوشالتمق تخلیه بوشدر تهی خاوی
حمیم * اسی صو کرماب وودان آغشتن اصلاتمق
غدیرین * آبد انهاایکی کولدر خش قوری صاوی

١٢٧٤ * سوزم کر چکمیدر یاخود یلانمی دکله ها کیدن *
* کلامی صادق ام کاذب فاسمع من الراوی *
* بزاری تا بصبح ای ماه رو در مجلس فرقت *
* شکی من طول لیل صبك السهران والطاوی *

* مدار العلم بابی مکتب العرفان میدانی *

مجید * ورشد اولو بوللق دیمك وسعت فراوانی
صوك اولدی * خاتم * وانجام ایکنجیدر دوم ثانی
نسبك وزبرج التوندر دخی ساو وهزارینه
عربجه درهم وستوق ایمش اقجه درم شانی
دلنجی جنبل وساسی عربجه معوز وصعلوك
دی زنکین کیسه یه سرخوار وپندار وغنی غانی
ییقق ویرانه ومهدوم اومدرخانه ام بیتی
بکجا واین نرده یا بوجی که واده کربانی
عدیم وعائل اولمش یوخسول آدی بی زر وخسته
زنا فعلن ایدندر مردم بدکار ایله زانی
دارلمق غرم وغرشیدن که ضدی حلم ورامیدر
دژاکاه وخنق دارغین یواشدر برد بارانی
بورون قانی رعاف وخون بینی قان خون باحر
جری آقدی زوان شد قرمزیدر ماردی قانی
اصح وراستراك طوغریدر قولی سوزم رندم
چنین وهکذا بویله بیلورسك تعلم ودانی
نعم آری اوندرهیچ بوده یوق اولان معدوم
قوجه درسالخورده هم مسن وقرهب وفانی
قوجالمق پیر بودن شبب اقسبنان وشیخوخت
99 عجمجه ناتوان یتاب کوجسز فاروانی
طمیم * وشولك اولمش آت دویدن قوشمه در سرعت
غوارف * ناقه لردر اشتران ماده یل آنی

١٢٨٧ * قلم اون ایکی روم وقبط وهند وبربر وحمیر *
* عرب یونان عجم صین اندلس عبران وسریانی *
* سیاقت نسخ وتعلیق ومثلث ثلث ودیوانی *
* محقق رقعه توقیع ومسلسل کوفی ریحانی *

* الهی فی طریق العلم رجوعمك ارشادی *

بك و * واحد احد * بردر برنجیدر بکم حادی
صوك * آخر * فارسی پایان ششم التنجیدر سادی
ضریر وخشت کور اولمش علیل وردخنددر خسته
فلا تنهر مهر قاومه کدا سائل فقیر آدی
یقین اولمه منشو نزدیك ولا تقرب بروسر کت
صاقن پرهیز واحذر خصمك آدی دشمن وعادی
پسایدن صوارمق سقی باغچه جنت وفابز
قنان سیراب ایله ریان صوسزدر تشنه وصادی
کدرلو آسف وپژمان ضدی خرم ومسرور
اندوهکین وغصه سونمکدر فرح شادی
صواقدی آب شرید وجری الماء نهر وجوی ایرمق
خدك هم قنطره کوپری دره داها دخی وادی
شتاب اسرع چاپوق اول شمدی معناسی کنون الان
کنورهات وبیاور مجلسه با بزم بالنادی
بویه جریال ورنك وزرده چاودر ورس ومامیران
صاریدر زرد وفاقع زعفراندر کم کم وجادی
چشیدم ذقت طاتدم طاتلولق شیرینی ولذت
که ما بخوشدر ترشترمز خایش طعمه دادی
کتابم بتمدی سفری انتها شدنامه ام پایان
١٠٠ ختام وبافدم صوکدر نخستین اول وبادی
قطعت القول ببریدم سخن را بن سوزی کسدم
خذ * وبستان دیمك ال از قدر نوشه ام زادی

١٣٠٠ * خدانك شکری خوبم اولدی تألیف کتابمده *
* ثناء الحق فی تنظیم زبری کان معتادی *
* رسیدم منزل مقصود راشد اندر ز تکمیل *
* فحمد البس غیر الله یا عینی لك الهادی *

كمل طبعه في المرة الثانية *
بدار الطباعة العامرة *
في أواسط شهر
ربيع الآخر
١٢٥٠
ﻫ

